



Biblioteca Științifică
a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

FAMILIA, COPILUL, SOCIETATEA



„Părinților și oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine, în primul rînd, responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.”

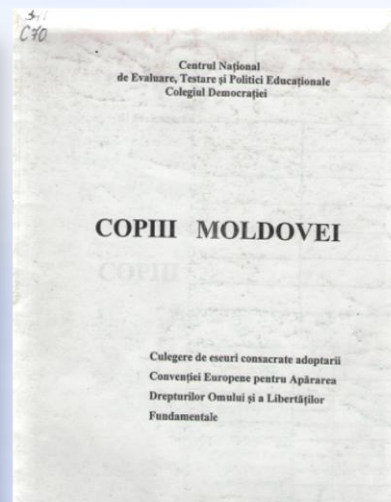
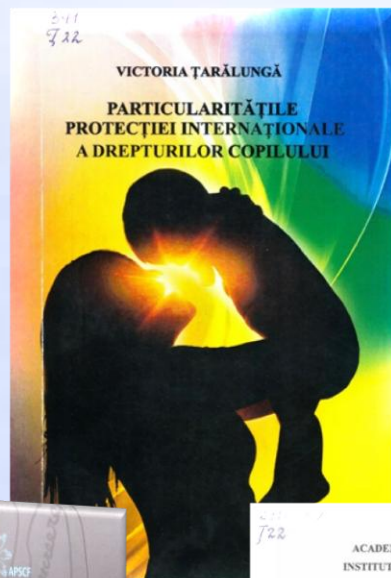
**(Convenția cu privire la Drepturile Copilului,
1989, art. 27)**



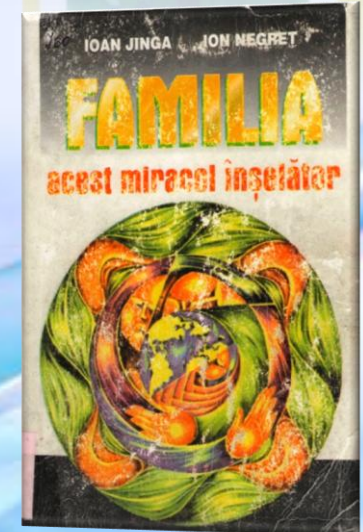
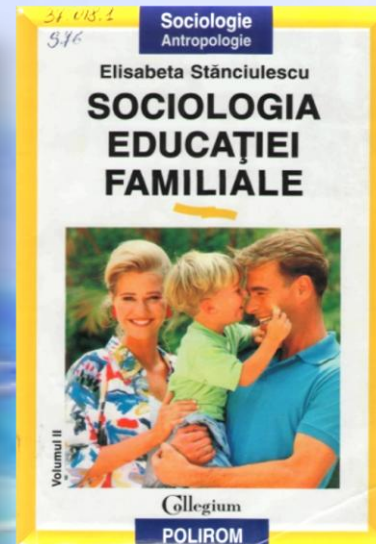
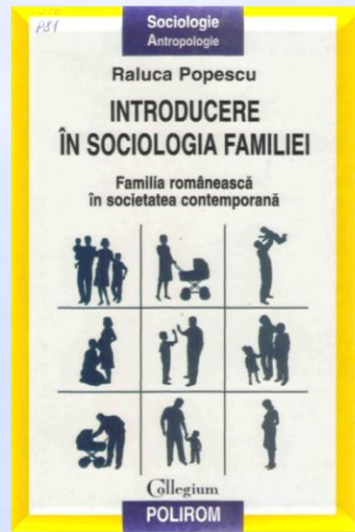
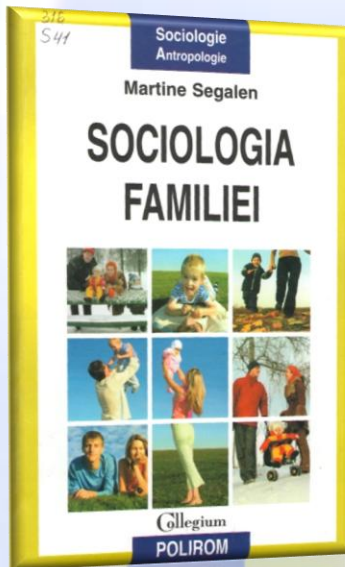
- Ziua copilului a fost menționată prima dată la Geneva la Conferința Mondială pentru Protejarea și Bunăstarea Copiilor în august 1925, la care 54 de reprezentanți din diferite țări au adoptat Declarația pentru Protecția Copilului.
- În anul 1954 Fondul Internațional pentru Urgențe ale Copiilor al Națiunilor Unite (UNICEF) a emis o recomandare care prevedea faptul ca fiecare Stat să dispună de o zi la așa-numită „Ziua copilului” (engleză *Universal Children's Day*).
- În Republica Moldova Ziua Copilului este marcată pe data de 1 iunie. Ziua copilului este un prilej de a sărbători Copilăria, de a oferi sprijin copiilor, de a inspira comunitatea și familia noastră, de a aprecia și iubi. Orice copil are dreptul la măcar o vorbă bună, un zâmbet și un mic cadou.

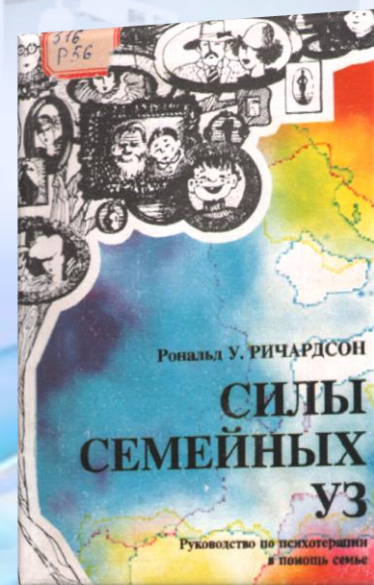
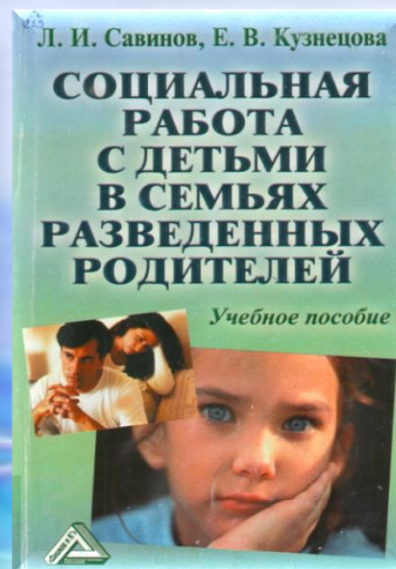
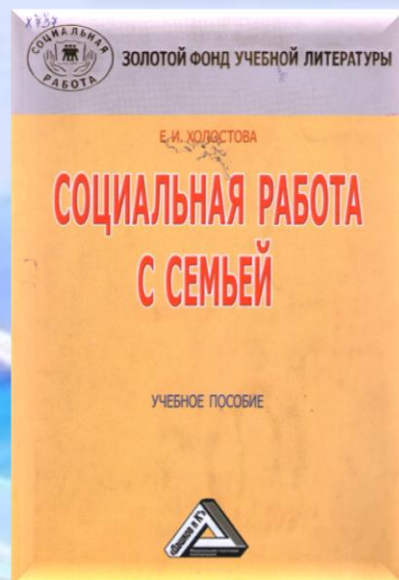
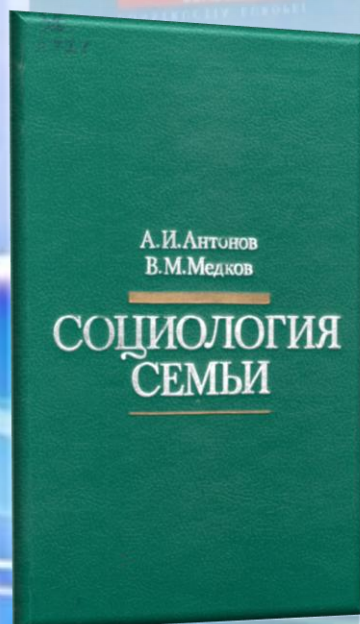
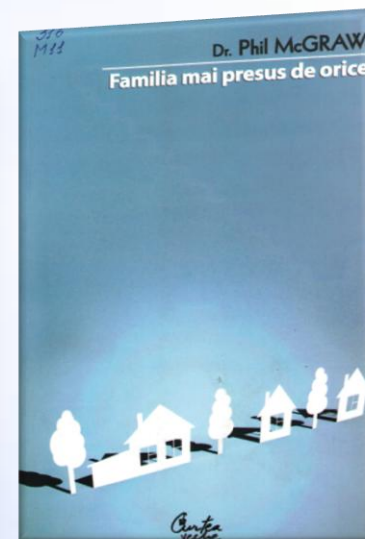
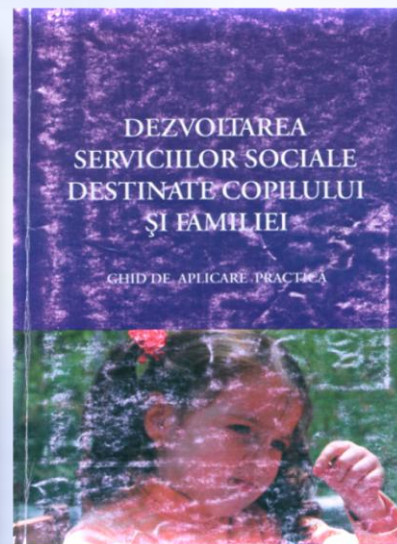
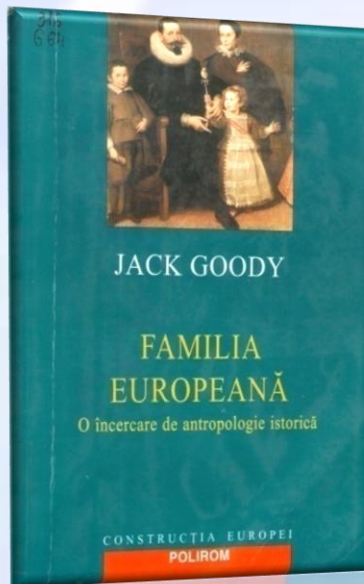


LEGISLAȚIE, POLITICI, DOCUMENTE NAȚIONALE/INTERNAȚIONALE



SOCIOLOGIA FAMILIEI



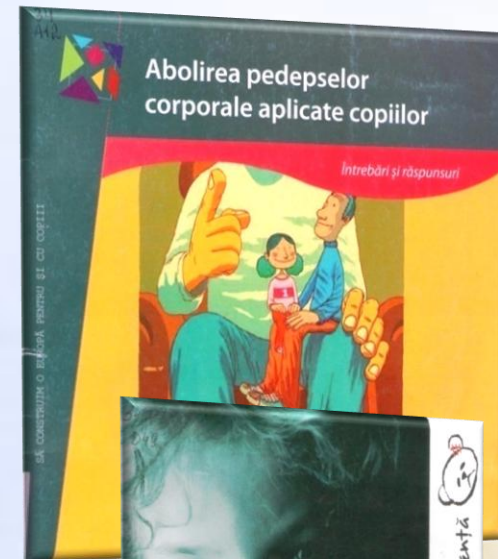
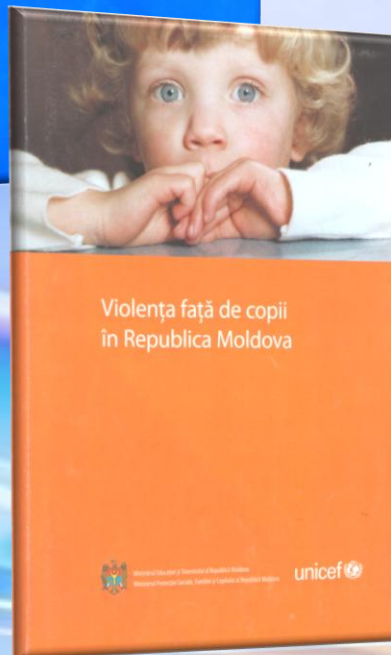
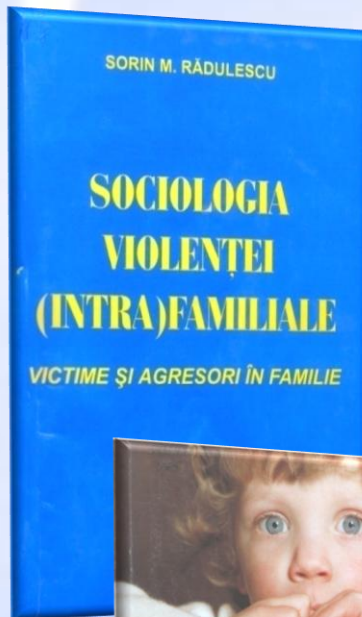


***„Felul în care vorbesc părinții și profesorii îi arată copilului
părerea lor despre el. Într-o mare măsură, limbajul celor
mari determină destinul acelui copil.”***

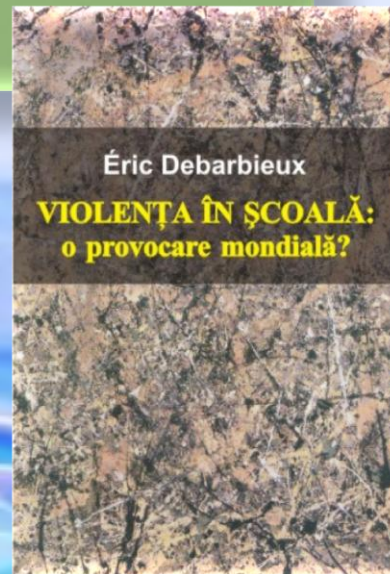
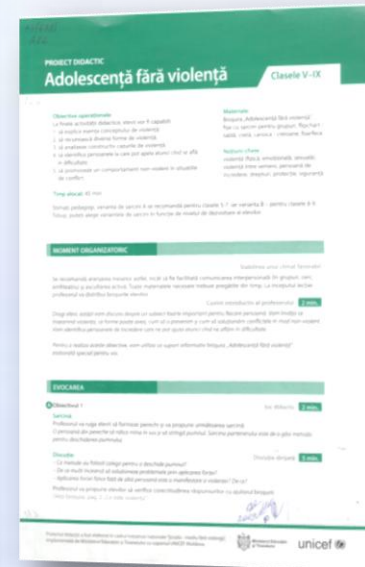
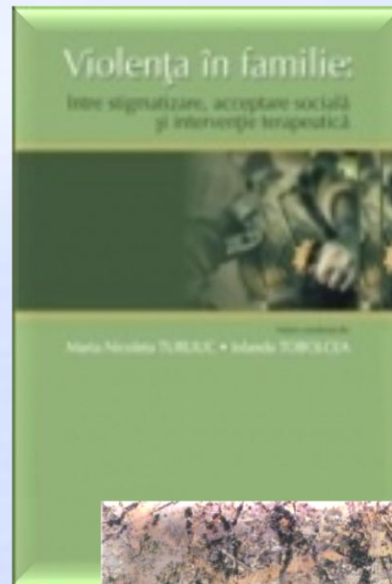
Haim Ginott



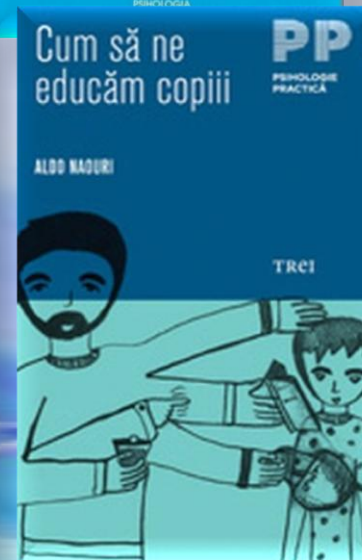
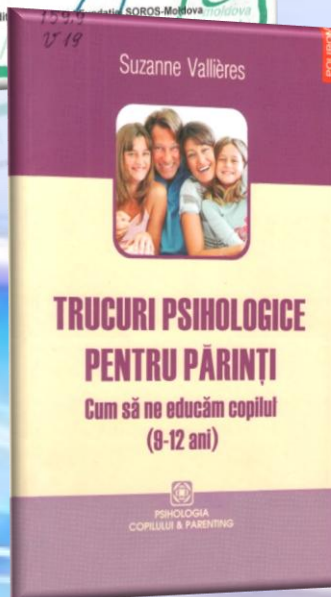
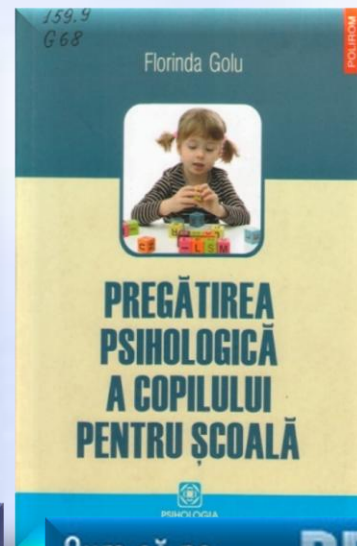
VIOLENȚA (INTRA) FAMILIALĂ



„Violența este ultimul refugiu al incompetenței.” Isaac Asimov



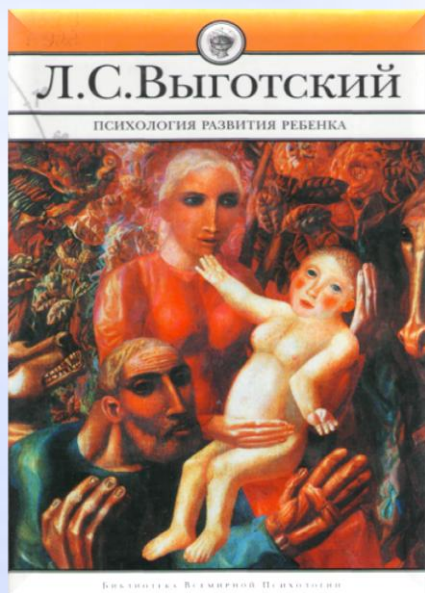
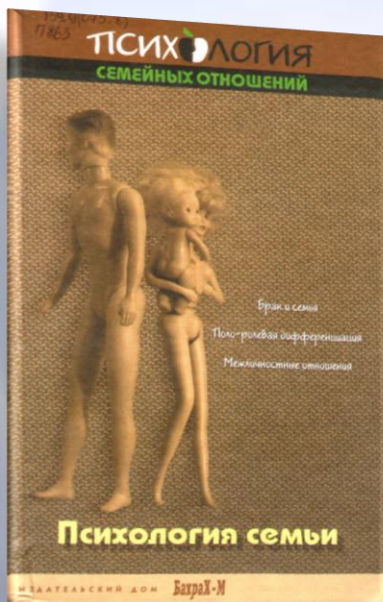
CLIMATUL PSIHOLOGIC ÎN FAMILIE

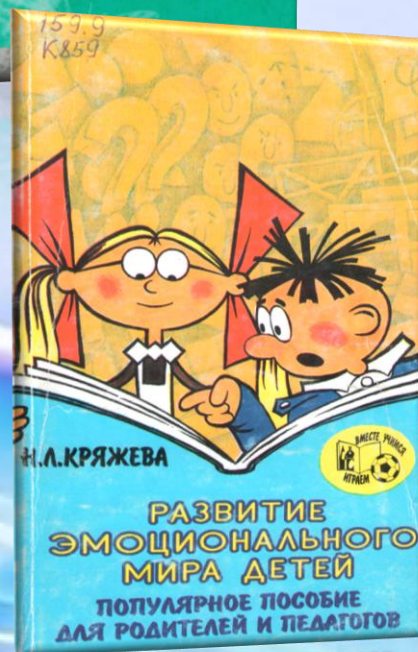


„Un copil poate oricînd să învețe un adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată și cum să ceară cu insistență ceea ce își dorește.”

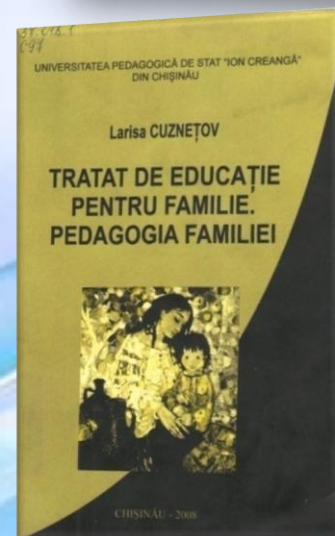
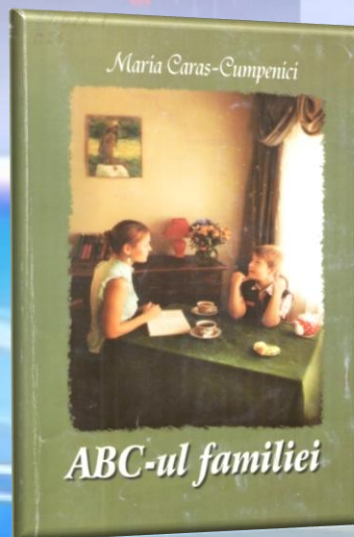
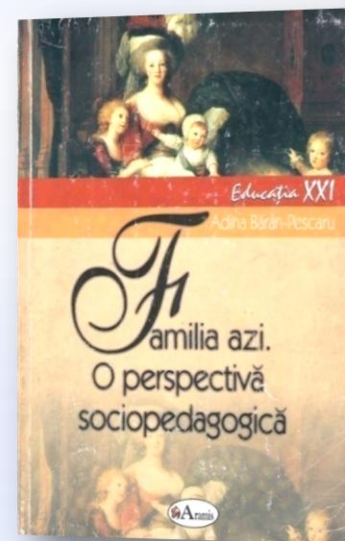
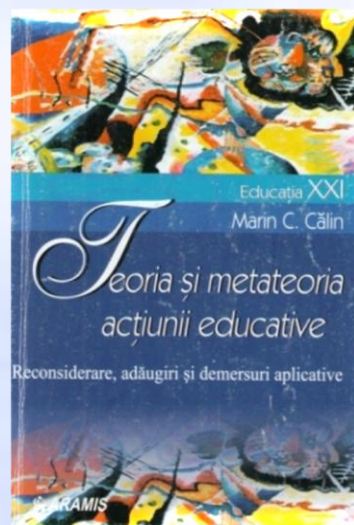
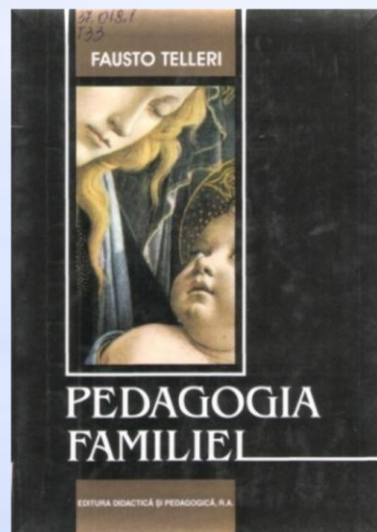
Paulo Coelho

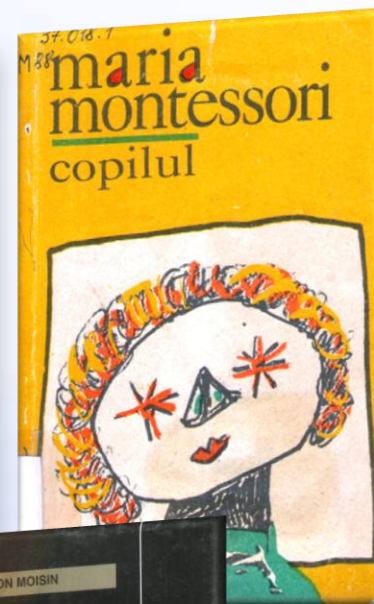
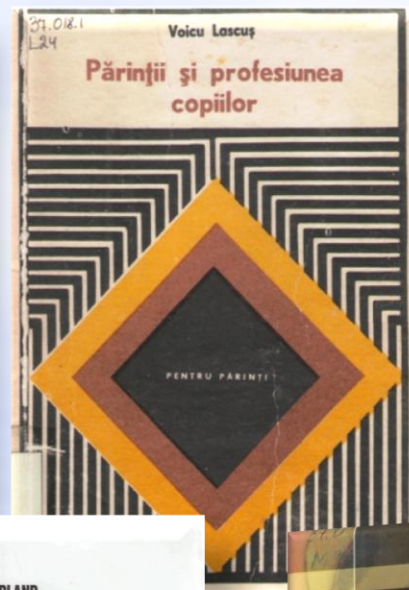
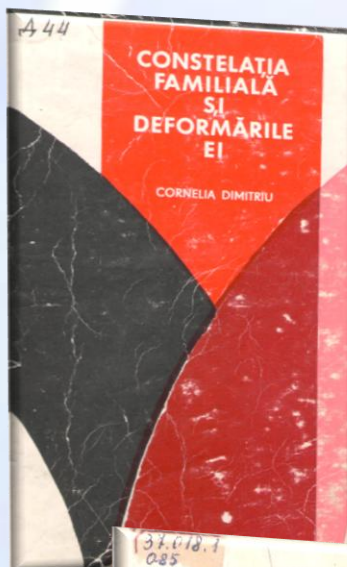




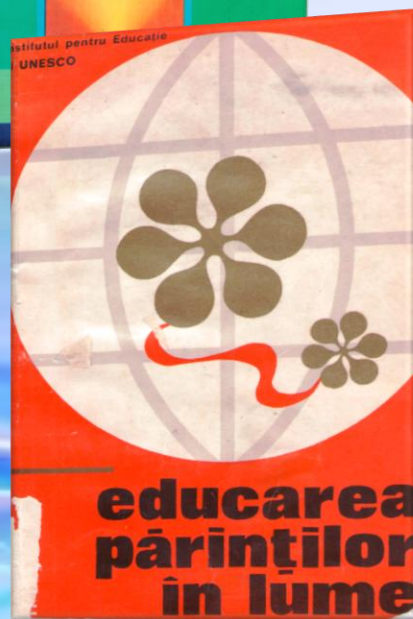
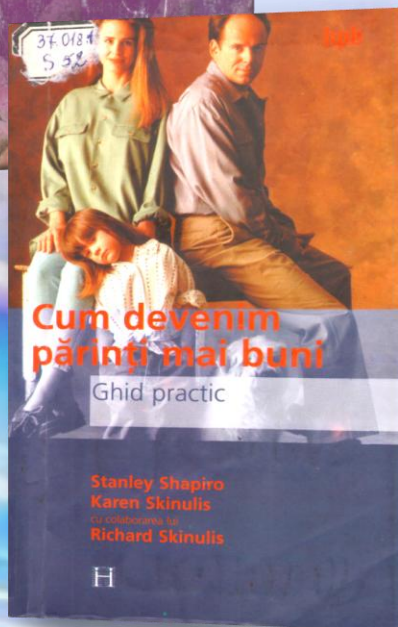
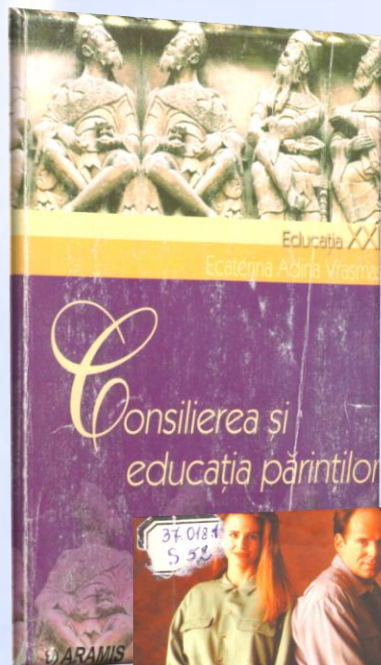


FACTORUL EDUCATIV AL FAMILIEI

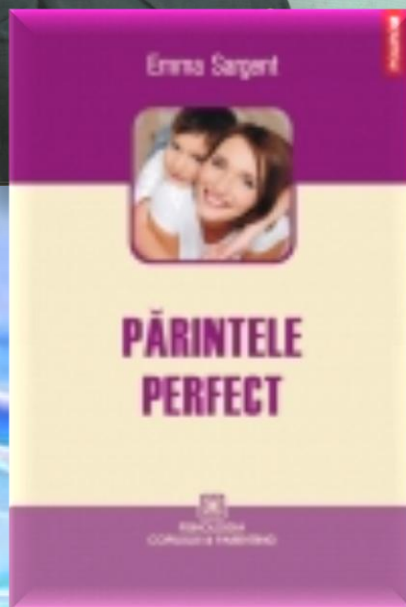
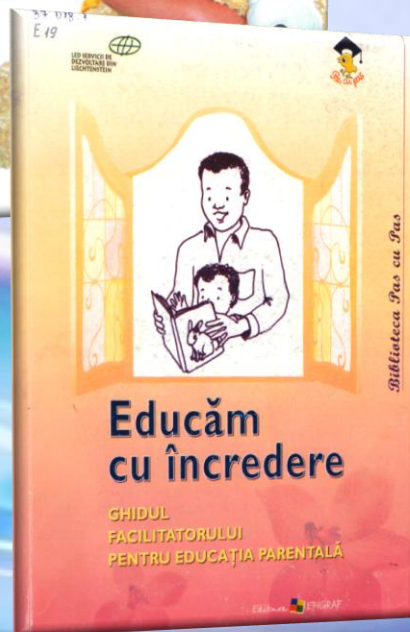
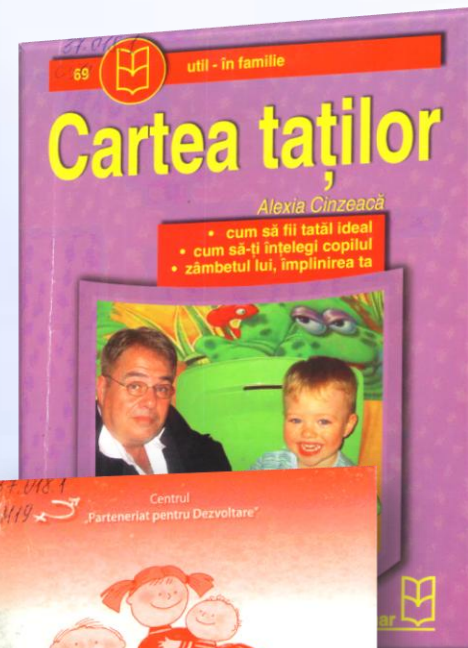




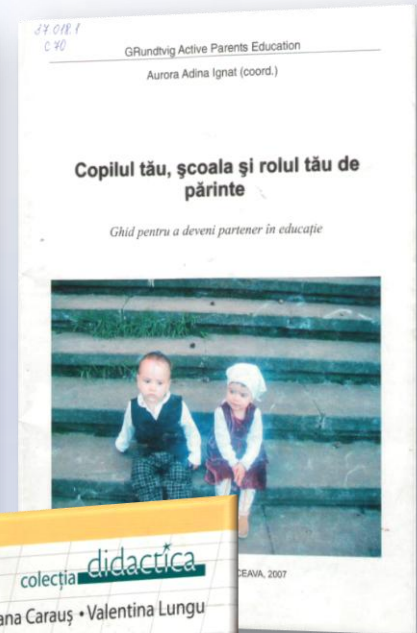
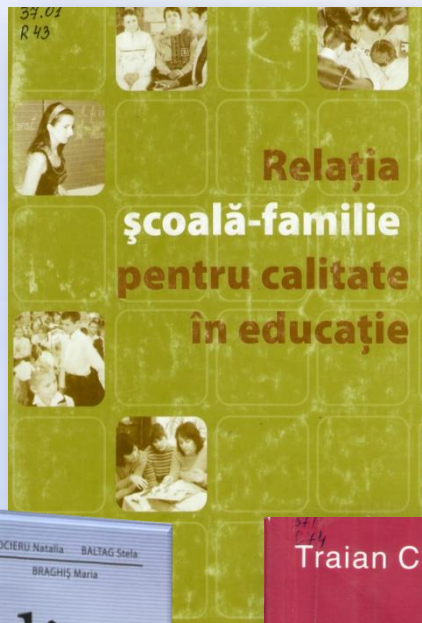
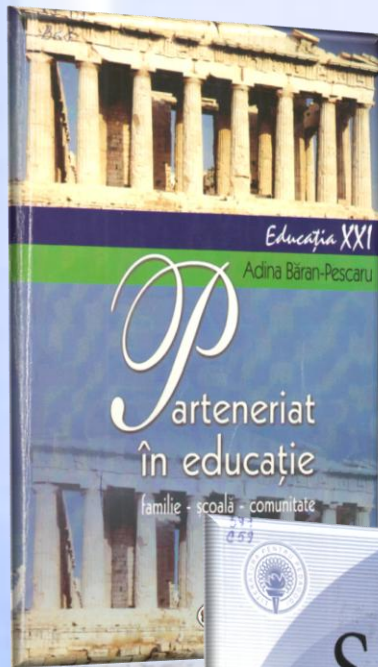
EDUCAȚIA PĂRINȚILOR

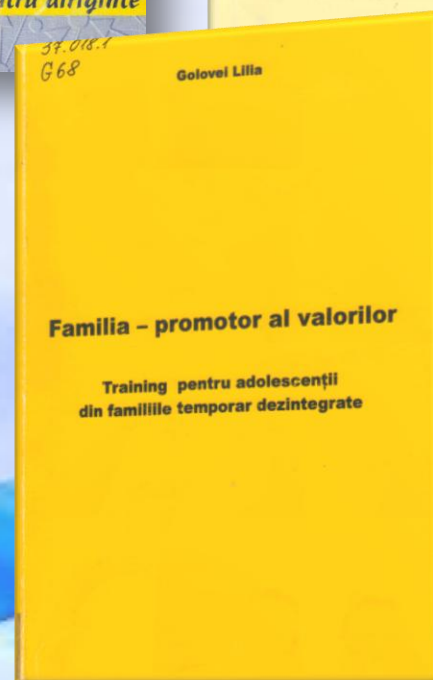
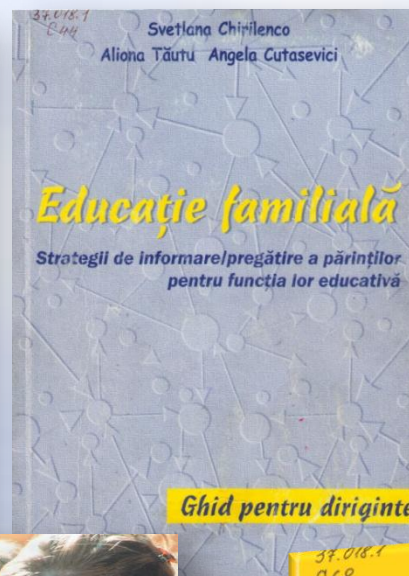
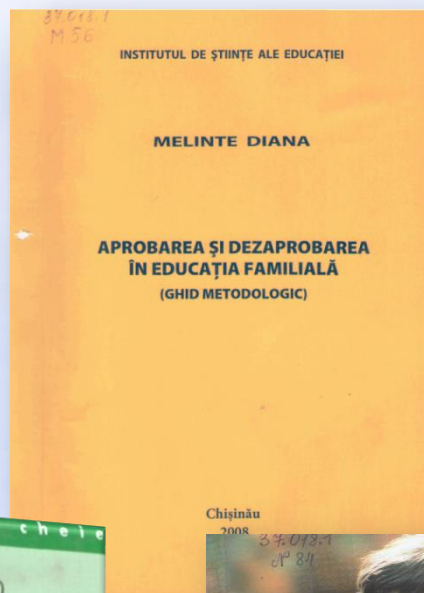


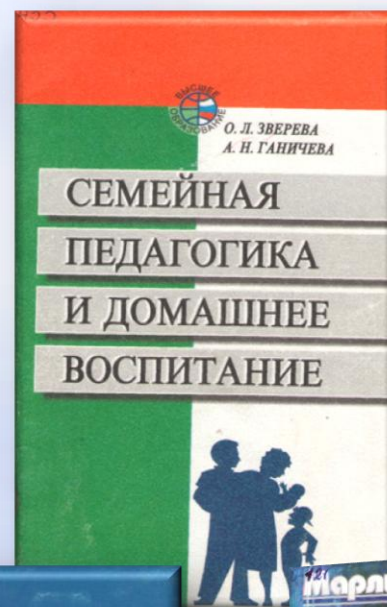
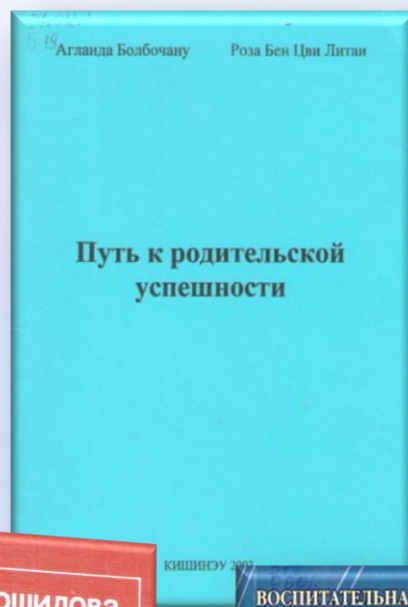
**„Singura cale de a forma copii buni este să devenim mai
întâi părinți buni.”
Zig Ziglar**



PARTENERIAT ÎN EDUCAȚIE FAMILIE-ȘCOALĂ-COMUNITATE





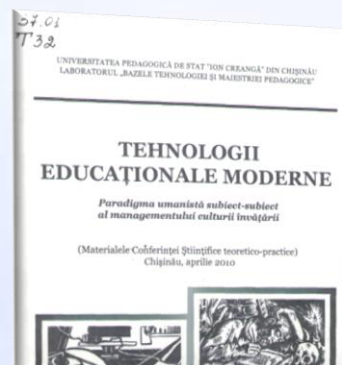
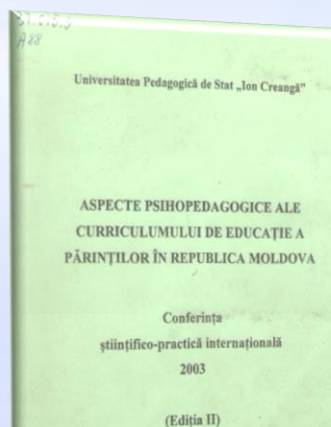


„Educația în familie este și trebuie să constituie o bază solidă în creșterea tineretului nostru, astfel încât, împreună cu educația din școală, din organizațiile de tineret, să contribuie la formarea caracterului, a personalității, a purității morale.”

Mihai Stoian



CONFERINȚE NAȚIONALE/INTERNAȚIONALE



- a. este respins de colegi, nu-i ordonat, atent, poate fi agresiv și brutal;
 - b. poate avea devieri de limbaj, comportament;
 - c. se teme de părinți, considerându-i duri, ostili, severi;
 - d. frecvent se îmbolnăvește, manifestă tristețe, disperare, sarcasm și pesimism.
- Trebuie precizat că acceptarea sau neacceptarea copilului mai depinde de tipul familiei, stilul educativ și relațional, tipul partenerilor adulți (al mamei și tatei).
- După **structură**, deosebim următoarele tipuri de familii:
- a) *extinse* (locuiesc împreună câteva generații, se întindesc mai frecvent în mediul rural);
 - b) *nucleare* (sub biparentale cu 2-3 copii);
 - c) *incomplete* (monoparentale);
 - d) *reconstituite* (a doua căsătorie, pot fi copii de la prima căsătorie).

După **stilul educativ**, deosebim familiile ce posedă:

 - a) stilul disciplinar (tehnica dominantă – control și cerințele exagerate);
 - b) stilul relațional (tehnica dominantă – relația);
 - c) stilul anomic (nu este utilizată sistematic nicio tehnică);
 - d) stilul charismatic (controlul și relația sunt echilibrate).

Așfel, cunoscând particularitățile familiei ce influențează formarea personalității copilului ne putem da seama despre relațiile părinți-copii și despre aceea ce ține de acceptarea sau neacceptarea copilului.

EDUCAȚIA CONTINUĂ ÎN FAMILIE

Valentina OLĂRESCU, conf., dr. în psihologie,
Eugenia Iov, conferențiar, dr. în pedagogie

O importanță deosebită în educația personalității are sistemul format din diferiți reprezentanți educativi, care influențează omul din momentul nașterii și pe parcursul întregii lui vieți. Din acest sistem face parte familia, grădinița, școala, organizațiile de tineret, colectivul de muncă.

Afirmatia lui Pestalozzi conform căreia „ceasul naștă copilului este ceasul începutului educației sale” pare astăzi pe deplin firesc, după cum simțăm, familia este prima școală a omului, nu mai are nevoie de argumente. La aceste idei, care pun în evidență primordialitatea și prioritatea în timp a familiei între factorii educativi, am mai putea adăuga și pe cea cu privire la caracterul continuu al educației în familie, știut fiind că părinții acționează educativ asupra copilului toată perioada cât acesta este membru al familiei chiar după ce o părăsește prin sfaturi, îndemnuri, îndrumări.

Familia părintească constituie prima celulă a societății, influența căreia copilul o simte în primul rând. Copilul are nevoie de un mediu afectiv care-i oferă siguranță, protecție, o imagine corectă despre sine și cei din jur prin care copilul învață să depășească obstacolele în viață.

Formarea personalității copilului este influențată atât de condițiile de viață ale familiei, incluzând poziția socială, ocupațiile, starea materială, cât și de nivelul dezvoltării intelectuale a părinților. Părinții, în afară de asigurarea condițiilor necesare pentru viața de zi cu zi, servesc drept model pentru formarea lor ulterioară. Euclid a personelor importante și, în special, a părinților. Relațiile binevoitoare, de reciprocitate între părinți repercuzionează pozitiv asupra autoaprecierii adecvate a copilului, conferindu-i independență și certitudine. De obicei, mulți părinți își educă copiii cum au fost ei educați cândva. Dragostea părintească este importantă dar nu trebuie să sufocă viața copilului, făcându-l dependent în așa măsură încât să nu se descurce nici în cele mai mărunte probleme existențiale. Părintele iubitor trebuie să-i ofere copilului posibilitatea de a avea un statut propriu. „Este o artă să rămâi prieten cu copilul tău în ciuda vieții, dar este și vital pentru el” serie

1. Mitrofan. Frînga umană poartă în ea vocația fericirii.

S-ar părea că odată cu plecarea copilului la grădiniță, școală, rolul educațional al părinților diminuează. Ultimele, educă copilul intelectual, fizic, estetic, moral, tehnic, dispunând de un personal specializat, ceea ce lipsește în familie. Este eronată această viziune. Toate se completează reciproc, iar familia suplimentar asigură condițiile necesare și adecvate studiului individual prin care se realizează educația integrală, în prim plan înaintându-se educația

UNELE ASPECTE TEORETICE ȘI ETICE ALE CONFLICTELOR ȘI COMUNICĂRII FAMILIALE ADOLESCENȚI-PĂRINȚI

Răduț Daniela,
doctorandă,
UPS "I. Creangă" din Chișinău

The article contains some research results about the efficiency of family education actions, which are applied at teenagers age, and the syntheses achieved in teenagers and parents communication, which are decisive for one balanced education in side of family.

În contextul cercetării noastre am stabilit că acțiunile educative familiale pot fi eficiente dacă părinții cunosc particularitățile de personalitate și de vîrstă ale copiilor, inclusiv a adolescenților, specificul comunicării și construirii relațiilor cu aceștia și partenerul adult, posedă competențe de preîntîmpinare-soluționare și dirijare a conflictelor familiale [1].

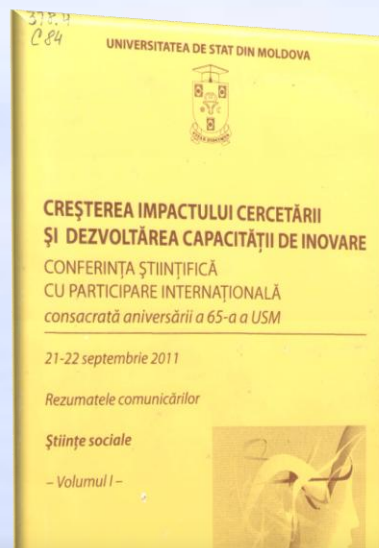
Această constatare ne-a orientat spre examinarea unor aspecte ale comunicării familiale și mai cu seamă a conflictelor care pot apărea în relația cu adolescenții.

Majoritatea savanților din domeniul științelor educației analizează conflictul din punct de vedere dinamic și motivațional, arătînd că o stare de conflict se prezintă ca o situație în care două forțe mai mult sau mai puțin echivalente și de direcții opuse sau incompatibile acționează asupra subiectului. Prin urmare, conflictul presupune o ciocnire între tendințe, impulsuri, dorințe, cerințe, nevoi, care apar simultan și sunt contrarii [1; 3; 5; 7; 8; 9].

Nuțin J. consideră că sursa conflictului se poate stabili lesne, aceasta este pretenția chiar în structura complexă a personalității, avînd obiectul la modul de cîștig și rezolvare a conflictului abordat de Freud S., care îl reduce la plăcere. În realitate, menționează cercetătorul, conflictul se desfășoară în interiorul aceluiași efort uman de autoactualizare, în și prin dinamismul și procesul dezvoltării personalității însăși, ceea ce îl face pe individ să perceapă o tensiune psihologică internă. În baza celor afirmate, devine evident faptul că conflictele pot să-și facă apariția la nivelul cunoașterii de sine și la nivelul cunoașterii și integrării în socium, atunci cînd individul face alegerea între intimitate sau social. Adică conflictul se poate declanșa dacă individul, care are o necesitate mare de intimitate pentru a se cunoaște, a medita, a se înțelege buie bine pe sine este nevoit să facă un efort de prezență sau integrare socială. Acest lucru nu creează probleme pentru o personalitate matură, bine pregătită, ceea ce nu putem afirma despre adolescent [apud.5].

Lazarus R. S. abordează conflictul în baza analizei stării individului, în fața căruia sunt expuse un șir de cerințe. Conflictul apare cînd se constată că dificultatea ține de realizarea a două cerințe, care sunt percepute de persoană ca incompatibile. Autorul clasifică aceste conflicte după 3 indici, care permit observarea surselor:

- a) conflictul se dezvoltă dacă parvine o contradicție între cerințele interne a persoanei și cele externe;
- b) conflictul apare cînd două cerințe externe sunt contradictorii;
- c) conflictul se dezvoltă din cauza ciocnirii a două cerințe/ exigențe interne.



deputați parlamentari, miniștri, conducători ai organelor puterii executive și ai organelor administrației publice locale.

Legea trebuie respectată în egală măsură de toți fără excepție, fără trimerii la funcții, titluri și merite. În mod evident, atunci când anumite norme de drept nu mai corespund cerințelor de azi, ele trebuie modificate cât mai rapid de organele competente.

IMPACTUL MIGRAȚIEI FAMILIEI ASUPRA DELINCVENȚEI JUVENILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Ecaterina MOLDOVAN

Mileniul trei bulversează umanitatea prin astfel de tendințe globale cum ar fi modernizarea, pandemiile de etiologie diversă, extinderea modelelor familiale alternative, îmbătrânirea demografică, modificarea structurii de vârstă a populației, migrația națională și internațională. Toate aceste probleme au un impact profund asupra familiei în calitate de instituție socială, și implicit, determină carențe ale procesului de socializare a generației în creștere. Problema migrației interne sau internaționale reprezintă în ultimii ani o preocupare constantă, cu precădere a cercetătorilor din științele sociale, și mai puțin a factorilor de decizie politică din Republica Moldova. Studii efectuate de notă, în spatele remitențelor și a altor avantaje economice pe termen scurt, un șir de consecințe nefaste de ordin demografic, social și economic de durată. Astfel, circa 370.000 de cetățeni ai Republicii Moldova sau 25% din populația activă, conform datelor UNICEF, au emigrat în căutarea unui loc de muncă și a unui salariu decent. Mai mult de 30% din aceștia au părăsit țara pe o perioadă ce depășește un an de zile. Conform estimărilor ministerelor de resort, la etapa actuală, în Republica Moldova există peste 150.000 copii cu un părinte sau chiar cu ambii părinți emigrați peste hotare. Studiul Asociației alternative sociale „Singur acasă! – studiu efectuat în zona Iași asupra copiilor separați de unul sau ambii părinți prin plecarea acestora la muncă în strălătură” arată că absența părinților perioade îndelungate poate avea efecte negative semnificative asupra dezvoltării acestora. Familia asigură copilului o siguranță indispensabilă atingerii maturității intelectuale, sociale și culturale, precum și formării identității proprii. Orice perturbare în interiorul structurii familiale are un impact important asupra copilului, atât la nivelul adaptării sale la societate, cât și asupra structurii sale de personalitate. Psihologii susțin că copiii separați de părinți pentru perioade îndelungate sunt supuși riscului de a suporta diverse forme de neglijare, cea mai importantă fiind neglijarea emoțională. În cazul plecării unui singur părinte, cel rămas urmează să manifeste o capacitate sporită de a face față nevoilor fizice, educaționale și emo-

ționale ale copilului. Dacă copilul a fost lăsat în grija unor terțe persoane (bunici, alte rude, vecini), probabilitatea de a găsi suportul afectiv necesar la persoana de îngrijire este și mai mică. De asemenea, există riscul și altor forme de neglijare decât cea emoțională:

- neglijare alimentară;
- neglijare vestimentară;
- neglijare igienică;
- neglijare medicală;
- neglijare locuinței;
- neglijare educației.

În afară de formele menționate de neglijare, copiii cu o supraveghere parentală precară sau lipsiți în totalitate de aceasta sunt supuși unor riscuri, cum ar fi:

- supraincercarea cu sarcini: preluarea responsabilităților de adult, creșterea și îngrijirea fraților mai mici;
- vulnerabilitate sporită la abuzuri fizice, psihice, sexuale, exploatare prin muncă, trafic de copii, prostituție;
- însușirea deficitară a normelor etico-morale: preluarea modelului de neglijare activă din cadrul familiei de origine pentru a-l aplica ulterior în familia proprie;
- insuficiența dezvoltare a abilităților de viață independentă necesare pentru a face față vieții de adult;
- debutul precoce al vieții sexuale în căutarea afecțiunii care lipsește în familia de origine.

Teoriile psihologice ale dezvoltării argumentează posibilitatea apariției unor manifestări psihocomportamentale deviate pe fondul diverselor forme de neglijare cum ar fi:

- sentimente de abandon, anxietate, frustrare, stări depresive;
- tulburări de atenție, scăderea capacității de concentrare;
- atitudine de indiferență datorată interpretării absenței părinților ca un rezultat al indiferenței acestora față de copii;
- deteriorarea conduitei școlare manifestată prin absenteism, eșec școlar și chiar abandon școlar;
- absența aspirațiilor pe termen lung datorată viziunii incerte asupra viitorului sau percepțiilor eronate a acestuia;
- incapacitatea de a se autosupera la justa valoare, cu tentă spre supraapreciere sau subapreciere;
- lipsă de motivație, stări apatice și de oboseală permanentă;
- dificultăți de adaptare;
- conduite sinucigase;

DIMENSIUNEA DE GEN ÎN EDUCAREA COPILOR ÎN FAMILIE

Inga ZMUNCILA

Familia ca grup social a fost dintotdeauna influențată de contextul mai larg cultural, social, economic, politic al societății în care s-a constituit. Unele dintre aceste influențe au fost mai puternice, altele mai puțin vizibile ca efect direct asupra familiei. Familia prin natura ei reunește membri care au statuturi și roluri diferite, determinate atât de factori externi familiei, cât și de factori interni. Acest schimb natural între exteriorul și interiorul familiei face ca substanța raporturilor familiale să capete configurații diferite în funcție de caracteristicile societății în care trăiesc, dar și de modul de receptare a vieții în comun de către fiecare membru în parte.

Educația familială reprezintă o modalitate esențială de realizare a educației informale și manifestă principalele caracteristici ale acesteia: se realizează în mod nesistematic, prin experiențe de viață trăite în mod concret, direct; se manifestă difuz în conduita indivizilor și a grupurilor, impregnează personalitatea cu specificul sau prin influențarea implicită, integrală și continuă.

Familia reprezintă pentru copil un organism regulator care permite, în ciuda unei aparente sărăcii de mijloace, să trăiască o viață foarte intensă, o viață proprie copilăriei. Nici o altă instituție, oricât de calificată, nu este atât de sensibilă la exprimarea trebuințelor, la manifestarea slăbiciunilor sau a potențialului dezvoltării copilului, fiindcă nici o altă instituție nu cuprinde ființe legate atât de direct, de vital, de copil ca mama și tata.

În același timp, familia din Republica Moldova ca instituție socială se află în fața unor provocări de ordin socioeconomic care au condus la apariția unor fenomene sociale cu impact direct asupra educației copilului în familie: rata crescută a divorțurilor, creșterea numărului familiilor monoparentale, creșterea numărului cuplurilor consensuale, creșterea fenomenului violenței domestice, creșterea numărului de familii dezavantajate socioeconomic, creșterea numărului de părinți care pleacă în strălătură pentru a munci etc.

Obiectul cercetării: incidența implicării părintelui-tată și părintelui-mamă în educația copilului și expectanțele acestuia.

Scopul cercetării: determinarea nivelului de angajare a părintelui-tată și a părintelui-mamă în exercitarea funcțiilor educative la nivel de familie și a viziunii copiilor asupra acestei implicări.

Ipotezele cercetării:

1. Implicațiile (practicile educative) mamei în educația copiilor sunt mult mai variate și numeroase decât implicațiile tatălui.

2. Așteptările copilului în raport cu implicarea preponderentă a unuia dintre părinți în viața și activitatea lor ar putea fi altele decât ceea ce se întâmplă în realitate.

Metode

1. **Metode teoretice:** analiza literaturii științifice psihologice și pedagogice la tema cercetării.

2. **Metode empirice:** metode psihodiagnostice, în particular: „Chestionar pentru determinarea dimensiunii de gen în educație (variante pentru părinți)” și „Chestionar pentru determinarea dimensiunii de gen în educație (varianta pentru copii)”; metode statistico-matematice de prelucrare și interpretare a datelor.

Baza teoretică

Teoria dezvoltării personalității lui Allport, conceptele gender după Bo-drug, Saca, Poustovan, Miroiu, conceptele și cercetările din domeniul psihopedagogiei familiei ale lui Baran-Pescaru, Stănculescu, Antonesei, Arhip, Melinte, Cuznețov, Mihailescu, Stoica, Stern.

Baza experimentală

30 cupluri familiale tinere, care au copii cu vârsta de 5-6 ani, locuitori ai orașului Chișinău.

Importanța practică și teoretică

Lucrarea dată realizează o sistematizare a informațiilor domeniului educației familiale față de dimensiunea de gen a părinților, pentru a putea stabili repere științifice adaptate societății noastre, necesare:

- elaborării de programe pentru pregătirea părinților și a viitorilor părinți;
- stabilirii unor parteneriate eficiente între familie, grădiniță, școală și alte instituții educative.

Cercetarea empirică ne-a permis formularea următoarelor concluzii:

- Educația copilului devine o responsabilitate a familiei ca unitate.
- Deosebirile dintre rolul masculin și cel feminin vizează mai mult modul, natura implicării și nu gradul, mai mic sau mai mare de implicare, care nici nu poate fi evaluat, întrucât nu pot fi comparate cantitativ comportamente diferite calitativ.
- Prioritatea alocării timpului petrecut cu copilul îi aparține mamei (67%).
- Mama este cea care sprijină cel mai mult activitatea de grădiniță a copilului. Ea este cea care duce și la copilul de la grădiniță de cele mai multe ori – 60% și ea este cea care deține monopolul participării la adunările cu părinții de la grădiniță – 90%.
- În expectanțele copiilor tatăl are o pondere mai mare decât în realitate. Copiii și-ar dori cu 13% mai mult ca tatăl să dețină autoritatea de control, să dea sfaturi, îndrumări pe care copiii le-ar urma.
- Tatăl este cel care aplică pedepsele în cazul neascultării – 67%, mama obținând 33%.
- Din perspectiva copiilor, tatăl rămâne a fi „purătorul” autorității punitive – 53%, însă și autoritatea punitivă a mamei. În viziunea copiilor, crește cu 14% față de răspunsul părinților, dar și puterea de consolare a mamei o depășește pe cea a tatălui cu 7%.

PUBLICAȚII ÎN SERIE



FAMILIA ȘI ȘCOALA - FACTORI DE EDUCAȚIE PERMANENTĂ PENTRU INTEGRAREA COPILULUI ÎN SOCIETATE

Lucian LUNGU
Colegiul Național de Informatică "Șpiru Haret" Suceava
lunu_info_sv@yahoo.com

Monica JELEA
Colegiul Național de Informatică "Șpiru Haret" Suceava

Abstract

Education in all its forms is meant to find solutions through which the child is bound to adapt to the society he lives in quickly and efficiently. No matter how hard it may try, school cannot replace the other institutions which are supposed to form conscious civilized citizens: school education is meant to failure unless it has a high relation with other active factors involved in the learning process such as family, community. The school has as its main purpose to identify the problems in the child's families and focus on the relationship school-family which is the key to education. Thus the education in the family becomes a process to prepare the child for life, whereas school prepares the child for the academic area.

Keywords: family, society, school, teenage, education

Motto: "Școala pentru viață, prin viață" (Dăbulea)

Familia constituie primul mediu organizat în care este angajat copilul încă de la naștere și ea are cea mai îndelungată influență asupra sa. O judecată de valoare asupra unei familii se poate realiza cu succes, mai ales prin prisma contribuției la antrenarea copiilor în activități educative, cu efecte favorabile asupra lor înșiși și asupra celorlalți copii. O adevărată familie întrupează, printre caracteristicile sale definitorii, o preocupare susținută și eficientă în direcția modelării unor personalități care să

IMPLICAREA FAMILIEI ÎN VIAȚA ȘCOLII

Loredana BODNAR
Colegiul Național de Informatică "Șpiru Haret" Suceava
loredanabodnar@yahoo.com

Abstract

In a world governed by globalization, technology, speed and stress, when everybody knows that "time is money", we, parents, find less and less time for our children.

Nowadays, as a consequence of the social reality, parents are too busy to find a job and earn more money. Therefore, school is the only institution which should educate the younger generations. It is well known that family can't be substituted by any other institution. On the other hand, a school can't achieve its goals if it isn't helped by the family which used to be and, I hope, it still is one of the people's most important values. Education starts in family, this being the place where the child finds "unconditioned" love, friendship, safety etc. The family teaches children and helps them pass over life's obstacles. It is the place where they should learn to be responsible and able to adapt the society they live in.

All in all, the collaboration of family and school is a sine qua non condition in the education of children.

Keywords: family, school, teachers, communication, education

ROLUL FAMILIEI ÎN EDUCAȚIA MODERNĂ

Daniela MACOVEI
C.N. Informatică "Șpiru Haret" Suceava
Mariana BUCIUC
Școala cu clasele I-VIII Nr. 1 Suceava
danicamacovei@yahoo.com

tion is the best inheritance that parents can give to their children. It can any earthly fortune or relief. This truth was understood even in hatched said in his book about education that "Nothing might be as education, for it must be the beginning, the middle and the end n. All the goods on earth are delusive and perishable, while a good steady and trusty gift". Parents are the main responsible persons for in and they can only blame themselves for their lack of education, with a nature not always good and innocent, but perverted and to bring a child to the level of a moral and virtuous adult, he/she educates.

giving birth to a child, either body or soul, is his/her most important e added at school is far not as important as the facts and words that e in his first seven years and that will guide him afterwards in his bedini Soveja)

must start as early as possible, as they come into the world must remove any bad habit or thinking, replacing all these with all of education is character formation and qualities development.

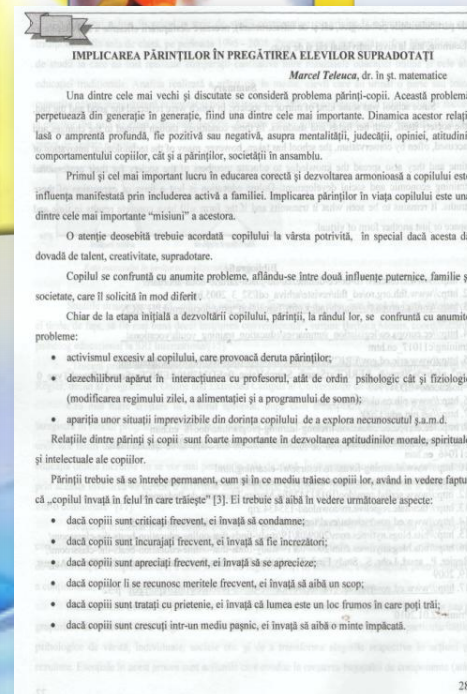
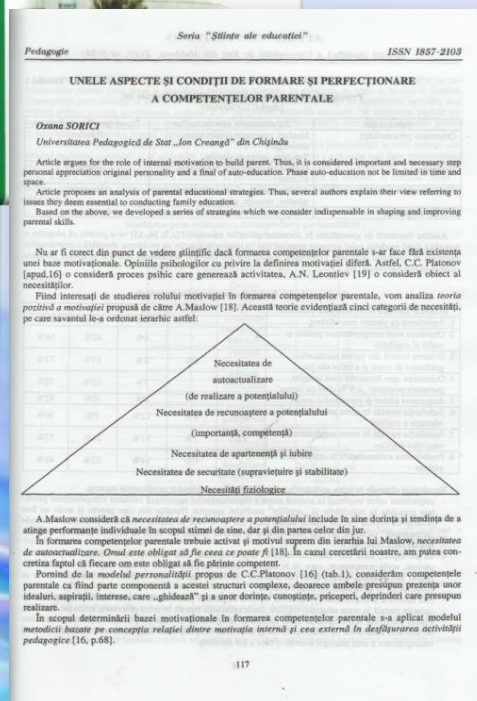
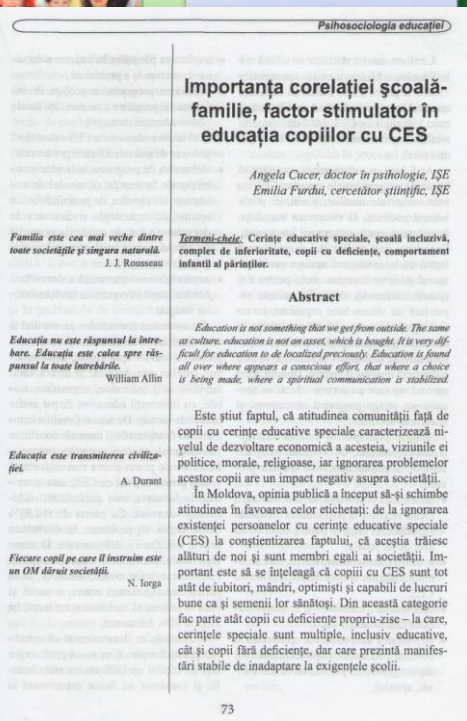
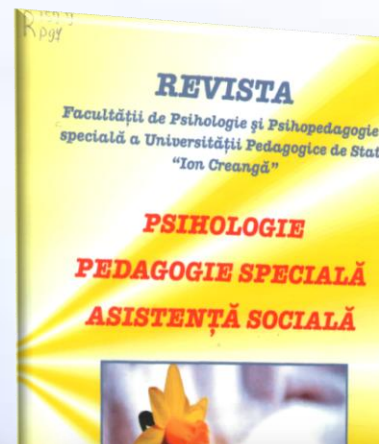
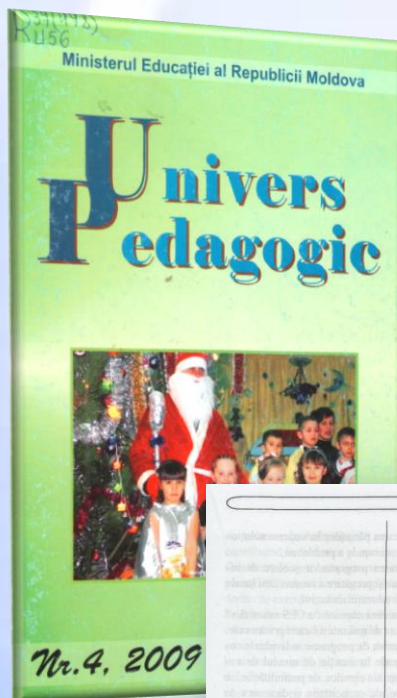
od education, moral education, family

afirmă că "viața este un dar, oferit în mod liber de către ...Care ne-a adus << dintru neînfință la ființă >> nu doar biologică (Breck John, p.15, 2003, ci creați după chipul tatii să ne asemănăm cu Creatorul nostru prin dobândirea John, p.17, 2003) Aceiași autor susține că "a vorbi au sacralitatea vieții umane înseamnă a vorbi despre 2003) Depășind caracteristicile individuale care ne



afirmă că "viața este un dar, oferit în mod liber de către ...Care ne-a adus << dintru neînfință la ființă >> nu doar biologică (Breck John, p.15, 2003, ci creați după chipul tatii să ne asemănăm cu Creatorul nostru prin dobândirea John, p.17, 2003) Aceiași autor susține că "a vorbi au sacralitatea vieții umane înseamnă a vorbi despre 2003) Depășind caracteristicile individuale care ne





Protecție Socială
Familia puternică - via prosperă

În sezonul estival 2012, circa 15500 copii vor beneficia de loi pentru odihnă și întinerire

În timpul de liber pentru anul curent au fost produse mijloace financiare în suma de 19.274,7 mil lei pentru procurarea loizilor de odihnă și întinerire a copiilor în sezonul estival 2012.

La scară cu noi loizuri de la 10 până la 100 de zile, în funcție de vârstă și de numărul de copii care vor beneficia de ei.

Sezonul estival va începe la 15 Iunie și va dura până la 30 Iunie, în total fiind aproximativ 6 săptămâni.

Contractarea serviciilor pentru copii este în funcție de numărul de copii care vor beneficia de ei. În funcție de numărul de copii care vor beneficia de ei, se vor contracta servicii de îngrijire, alimentație, activități recreative, etc.

Sezonul estival va începe la 15 Iunie și va dura până la 30 Iunie, în total fiind aproximativ 6 săptămâni.

În Crăciun Publică Ștefan cel Mare

INCLUSIV
Nr. 8, 2008

Centrul de Speranță

Buletin informativ de educație inclusivă al Centrului de Zi "Speranță" și al Centrului de Resurse "Inclusiv EU"

USAID
DEZVOLTAREA COMUNICĂRII ÎN FAMILIE

Viitorul începe în familie

Realizarea obiectivelor și promovarea și asigurarea dezvoltării copilului în familie și protecția lui și părinților, alături de îngrijirea și educația lui.

Tot mai puțini copii în internate

În 2012 au fost lichidate 4 instituții de tip internat. Potrivit datelor Ministerului Educației în anul curent și-au încetat activitatea Școala-internat auxiliară din Călărași, Școala de tip-internat pentru copii orfani și rămași fără îngrijirea părinților, din Călărași, Târnăveni, Școala-internat auxiliară, s. Mărculești, rai Florești, Școala de tip-internat pentru copii orfani și rămași fără îngrijirea părinților, s. Napadova, rai Florești.

La începutul reformei sistemului rezidențial (2007) în cele 67 instituții rezidențiale erau plasați circa 11500 copii. Numărul acestora a scăzut de aproape două ori pe parcursul ultimilor cinci ani.

Potrivit lui Valentin Crudeț, Șeful Direcției generale învățământ preșcolar, primar și secundar general la Ministerul Educației, în perioada 2007-2012 au fost desființate/închise 907 copii, dintre care 777 copii au fost reintegrați în familia biologică existentă, iar 130 copii plasați în servicii substitutive de tip familial.

În perioada 2007-2012 au fost desființate 14 instituții rezidențiale, 2 fiind reorganizate. În următorii trei ani alte 25 de internate vor fi reorganizate.

Dezvoltarea serviciilor sociale asigură succesul reformei

Dezvoltarea serviciilor de alternativă are o importanță majoră în contextul reformei sistemului rezidențial. Cele trei raioane-pilot ale proiectului "Asigurarea dreptului copilului la familie și protecția lui de violență, abuz și

îngrijire" - Fălești, Unghești și Călărași au evoluat semnificativ în crearea unui sistem integrat de servicii sociale pentru copii și familii.

Continuare în pag. 7

Modelul familial în contextul comunităților educative

Maria LUNGU, psiholog, Centrul de Zi "Speranță"

Societatea este de neconceput fără cele 2 instituții de bază ale sale: școala și familia, ambele reflectând dinamica dezvoltării acestora și alinându-se într-o relație de feedback continuă.

Alcătunită din persoane unite prin legături de căsătorie, singe sau adopție, familia reprezintă, la modul ideal, un mediu cu potențial benefic pentru fiecare dintre membrii săi. În această accepție, ea se caracterizează prin trăsături ce o definesc ca microgrup instituționalizat: statutul, rolul și relațiile specifice între membrii săi, factorii familiali care influențează asupra fiecăruia dintre membrii, funcții particulare privind dezvoltarea, suferința membrilor etc.; educația reciprocă la nivelul familiei.

Fie că este produsul unui dintre parteneri, fie că se constituie ca rezultat al unor negocieri în cadrul cuplului, modelul fiecărei familii există și funcționează, având impact asupra membrilor săi. Modelul este alți pune puternic amprenta asupra valorilor, normelor și comportamentelor promovate și preluate de copii, care devin ulterior membri ai comunității de elevi. *Percepția, dezvoltarea, valorificarea potențialului fiecărei elev depinde, între altele, de cunoașterea și înțelegerea modelului de proveniență, a modelului familial urmat.* În contextul dat, populația de elevi ai unei instituții de învățământ reprezintă o constelație de modele familiale, la care „adere” modelul fiecărui individ, un individ care învață înă să trăiască alături de ceilalți, dezvoltându-și sentimentul de comunitate socială.

Dintre toate grupările sociale care modelează persoana umană, familia este, fără îndoială, cea mai importantă. Unii cercetători merg chiar mai departe, afirmând că acțiunea acestuia asupra persoanei este atât de mare încât ea egalează, dacă nu intruce, acțiunea tuturor celorlalte grupuri sociale. Familia este adevăratul laborator de formare a persoanei; transformarea individului în persoană, adică în individ cu status social, este, lătit de toate, opera ei, a familiei. De ce? Întrucât acțiunea familiei se exercită mai de timpuriu, în primii ani de viață, anume familia este căminul prin care se canalizează oriace altă acțiune de socializare a copilului. Acțiunea familiei la „anticipare” pe celelalte, în plus, în cele mai multe cazuri, aceasta este unica, deținând monopolul deplin și fiind singurul factor de socializare a preșcolarului. Astfel, influența celorlalte grupuri poate fi orientată doar prin intermediul familiei.

Înainte de „a fi el însuși”, copilul este „altul” sau „altui”. Orice copil se construiește, se formează ca personalitate, ca imd după modelul oferit de „îmaginea” celui alături. Orice sistem de educație, ca act de edificare a individului, începe cu imitativ și se încheie cu identificarea unui model. Imitația și identificarea se produc în raport cu „influențele” prin care copilul este expus. În acest proces, copilul este expus la modelele de conduită ale părinților, rude, educatorilor și alți modele de conduită care îl influențează. Orice copil este expus la modelele de conduită ale părinților, rude, educatorilor și alți modele de conduită care îl influențează. Orice copil este expus la modelele de conduită ale părinților, rude, educatorilor și alți modele de conduită care îl influențează.

CONSILIEREA PĂRINȚILOR – TEMATICA ACTIVITĂȚILOR LA NIVELUL I (3-5 ANI) (an școlar 2010-2011)

Prof. inv. preșcolar MARIA PAVU
Grăd. cu P.P. nr. 1, HUNDODARA

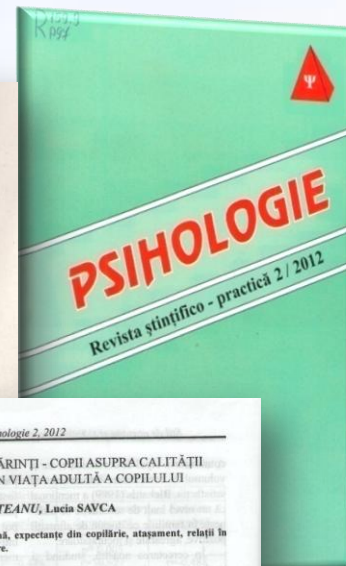
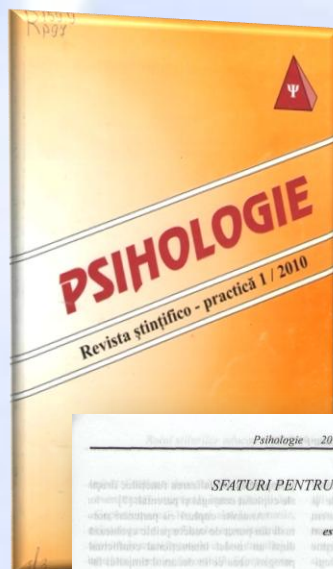
SEMESTRUL I:

NR./LUNA	TEMA ACTIVITĂȚII	MODALITĂȚI DE REALIZARE	SPECIALIȘTI INVITAȚI	OBSERVAȚII
1. sept.	Prevenirea dificultăților de integrare a copiilor nou-veniți în grădiniță.	Studiu de caz – cercetare, discuții ale modului – recomandări; Chestionare pentru părinți.		
2. sept.	Educația parentală anterioară înscrierii copiilor la grădiniță – premisi facilitatoare a adaptării integrării acestora. Parteneriatul cu familia.	Referat; Dezbateri; Inițierea parteneriatului cu părinții.	Specialist educație antepreșcolară	Material suport: „Copiii învață ceea ce trăiesc”, de Dorothy Law Nott, Rachel Harris, Editura Humanitas, 2007.
3. oct.	Particularitățile copilului de 3-5 ani.	Prezentare material; Dezbateri.		
4. oct.	Rolul familiei în dezvoltarea psihică a copilului.	Lecțiuni; Învățarea de jocuri interactive;		
5. oct.	Dezvoltul la copilărie, Rolul jocului în dezvoltarea copilului.		Material suport: „Dezvoltul la copilărie”, de W. Crain, Editura Lucerna, Chișinău, 2003.	
6. oct.	Și copiii muncesc (cu responsabilități) – activități zilnice ale copilului în familie.	Referat; Dezbateri.		
7. oct.	De la grădiniță – acasă (învățăm și repetăm).	Modul română; Dezbateri.		
8. oct.	Prevenirea abuzului și neglijării copilului	Studiu de caz – prezentare material; Referat.	Jurist (părinte); Asistent; Profesor biologic; Alimentație alimentată;	
9. oct.	Alimentația rațională începe din copilărie. Meniu gustos, dar și foarte sănătos.	Prezentare CD; Educația teologică; Activități practice;		
10. oct.	Impresii pentru un viitor verde. Copacii prietenii.			
11. oct.	Impresii învățăm să dăruim!	Vizită la Așul de bătrâni;	Reprezentant Primărie;	

Revista Învățământul Preșcolar

EDITURA BULEXIN

1-2 / 2012



PSIHOLOGIE 2010, 1

SFATURI PENTRU PĂRINȚI

Singura cale de a forma copii buni este să devenim mai întâi părinți buni.

Zig Ziglar

ROLUL STILURILOR EDUCATIONALE ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

Natalia PERCIUN

Termeni-cheie: climat educațional, greșeli educaționale, climat familial conflictual, climat familial hiperautoritar, climat familial hipoprotector, climat familial hiperprotector, neacceptare.

Abstract

The article reflects the influence of family education styles on child personality development, in special on those who have behavior disturbances. This paper propose recommendations for parents about childrens correctly education.

Una din funcțiile familiei constă în educarea și pregătirea tinerilor în vederea integrării lor optime în viață și activitatea socială. În cadrul familiei, părinții exercită, direct sau indirect, influențe educațional-formative asupra propriilor copii. Cuplul conjugal constituie un veritabil model social care, fiind de altfel primul în ordinea influențelor din partea modelelor sociale existente, are o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepțiilor lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. [1]

Părinții exercită influențe educațional-modelatorii în cadrul familiei și în mod direct, în baza unei anumite strategii educaționale, folosind mai mult sau mai puțin sistematic și organizat anumite me-

toade și tehnici educaționale. Mai ales, în primii ani de viață („cei șapte ani de-acasă”), se pun bazele unor importante componente de personalitate, apare imperios necesar ca educația în familie să se desfășoare în mod unitar, pe baza unui ansamblu de principii psihopedagogice și a unei metodologii clar conturate. [1]

Climatul educațional familial este o formațiune psihosocială complexă, cuprinzând ansamblul de stări psihice, moduri de relaționare interpersonală, atitudini etc. ce caracterizează grupul familial o perioadă mai mare de timp. Acest climat, favorabil sau nefavorabil, se intervine ca un filtru între influențele educaționale exercitate de părinți și achizițiile comportamentale realizate la nivelul personalității copiilor. [2]

Actualitatea problemei abordate



PSIHOLOGIE 2, 2012

INFLUENȚA SEPARĂRII PĂRINȚI - COPII ASUPRA CALITĂȚII RELĂȚIEI DE CUPLU ÎN VIAȚA ADULTĂ A COPILULUI

Alina MUNTEANU, Lucia SAVCA

Termeni-cheie: dragoste maternă, expectanțe din copilărie, atașament, relații în cuplu, obiect pierdut al iubirii, separare.

Summary

Research was conducted on a group of 30 subjects aged 20-35 years, being involved in a relationship and who suffered the loss of a loved one through death or separation. A very important factor in establishing the relationship of the couple it is the family of origin, not so much by way of direct involvement in the couple relationship but rather a introjection perception that partners have to own family relational system. These perceptions in childhood is the training structured relational style later to the spouse of the couple. It establishes the proposition that a lost object of love is overwhelming influence on the attachment in the life of the couple. The novelty of this paper is to study the issue of lost love object which has an overwhelming influence on the attachment in the couple relationship at all levels of relationships - affective, cognitive, attitudinal and behavioral. Time research on the topic presents some theoretical synthesis and loss of loved object attachment formation, the role of families in overcoming the trauma of loss and loss impact neîncheierii labor. This study contributes to explore and clarify some important issues regarding the completion or failure to conclude labor of mourning about the loss of loved object affecting different attachment styles coupled with impact on the quality of intimate relationship. The results of this study can be the cornerstone for further study in family psychology.

Actualitatea temei

Conform opiniei lui Sigmund Freud, „Dragostea față de altă persoană își are originea sa în copilărie, în experiențele noastre timpurii, iar legătura copilului cu mama reprezintă cea mai de durată relație, precum și prototipul tuturor celorlalte relații de dragoste pe parcursul vieții”.

Chiar și în zilele noastre însă, ideea că experiențele noastre din copilărie ne afectează viața ca și adulți este destul de surprinzătoare. Experiențele din copilărie ne modelează nu numai

comportamentul, ci și credințele și expectanțele.

Pierderea de obiect al iubirii poate interveni prin plecarea din familie unor părinți din familie sau moartea acestuia, dar și ca urmare a distrugerii reprezentanței obiectului prin investigarea agresivă din cauza unei dezamăgiri timpurii.

Atașamentul caracterizează oamenii din „Jeagan până în mormânt”. Abia la mijlocul anilor '80 ai sec. XX cercetătorii au început să pună în evidență efectul major al proceselor de

***„Familia este cea mai veche dintre toate
societățile și singura naturală”.***

J. J. Rousseau



8



Приёмы взаимодействия с родителями

Из рассказов классных руководителей, которые... САМИ РОДИТЕЛИ

Поставь себя на место родителя

У меня нет манеры на родительском собрании обзудить каждого ребёнка при всех. Но тут Тана, наш завож (ей младший ученик в моём классе), вспомнила, как хорела и старшей дочке на родительское собрание. И говорит мне так строго: «А ты-то что ж так не спрашиваешь? В твоём классе не помешает провести подобное собрание. Именно про каждого в отдельности. У кого дети хорошие, те обхаживай, что ты их приподнё не показывая. А у кого плохие, так им полезно будет правду при всех услышать. Может, хоть им стыдно станет, раз дадим им стыдно».

А я думаю: нет, Тана. У тебя-то девочки и мальчики, и послушники. А поставь себя на место Пашкиной мамы: как ты сидишь и ждёшь своей очереди, что вот сейчас будут твоёго ребёнка ругать, а на самом деле — тебе расписать. А потом ты придёшь домой и за своё унижение будешь срыгивать на нём злость. Ну нет, я ж не враг Пашки! И потом, Пашка от этого вряд ли станет лучше заданью по математике решать.

Как врач с пациентом

Помню, в гимназии, где учился мой сын, со стороны классного руководителя было такое



Мария Ганькина

Вне зависимости от спущенных сверху циркуляров про то, как лучше проводить родительские собрания, многие из классных руководителей считают, что «чужими» — это в первую очередь по-человечески. А как именно — им подсказывает интуиция.

43

ISSN 2072-2524

ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА



Международная академия наук



Педагогическое образование и наука. 2010. № 12

своих этнопедagogических знаний, практических умений и значимых для учителя личностных этнопедagogических качеств. На основе выделенного следует сделать вывод о том, что компоненты этнопедagogической компетентности проявляются в осознании будущим учителем значения этнопедagogии учебно-воспитательного процесса как основы профессионального саморазвития.

ЛИТЕРАТУРА

1. Славенский В.А. Педагогическое образование: вызовы XXI века. — М.: Ремсер, 2010.
2. Артамонова Е.И. Аксиологические основания отечественного высшего образования // Казанские ресурсы инновационного развития образовательной системы: Материалы I Всероссийского педагогического

- конгресса: В 4-х ч. — Ч. 2. — М.: МАНПО, 2007.
3. Вайков Г.И. Компетентно-исследовательского института этнопедagogии // Этнопедagogический ежегодник. — Чебоксары, 2004. — С. 15-30.
4. Славенский Г.И. Компетентности и их классификация // Народное образование. — 2004. — № 4. — С. 138-143.
5. Зыкина И.А. Ключевые компетенции как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. — М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004.
6. Славенский В.А., Шинков И.Ф., Миценко А.М., Шинков Е.Н. Педагогика. — М.: Школа-Пресс, 1998.
7. Серикова С.Б. Психолого-педагогическая компетентность педагога дополнительного образования. — М.: МПГУ, 2005.

CONTENTS AND STRUCTURE OF ETHNOPEDAGOGICAL COMPETENCE OF THE TEACHER

F.P. Kharitonova

candidate of pedagogical sciences, associate professor
of the Primary School Education Pedagogics Chair
of the Chuvash State Pedagogical University named after I.Ya. Yakovlev

The essence of ethnopedagogical competence of the teacher has been considered in the article. The fundamental components of ethnopedagogical competence of the teacher are analyzed on the basis of scientifically grounded understanding of competence.

Keywords: competence, professional competence, ethnopedagogical competence.

СЕМЬЯ КАК ВОСПИТАТЕЛЬНАЯ СРЕДА РЕБЕНКА

Л.В. Кузнецова

доктор педагогических наук, профессор кафедры теории, истории и методики музыки, заместитель директора научно-исследовательского института этнопедagogии Чувашского государственного педагогического университета им. И.Я. Яковлева
Тел.: (8352) 62-01-76

А.А. Бударцова

кандидат педагогических наук, доцент кафедры педагогики и аксиологического Чувашского государственного педагогического университета им. И.Я. Яковлева
Тел.: (8352) 62-46-90

В статье актуализирована роль семьи в воспитании личности ребенка вне зависимости от временного фактора; показаны основные векторы воспитания детей в семье, обоснованы



СОТРУДНИЧЕСТВО: СЕМЬЯ И ШКОЛА



Александр Свиридов

доктор педагогических наук, кандидат педагогических наук

Семья и семейное воспитание испытывают сегодня в России огромные трудности: усложняется расхождение семей по уровню доходов, растут число разводов, разрушается традиционная структура семьи. Современная семья, к сожалению, бедна — не только материально, но и духовно. Объяснить это просто: родителям, чтобы обеспечить семье, приходится работать в двух-трех местах, что сводит общение с ребенком к минимуму и снижает воспитательный потенциал семьи.

Одна из форм помощи семье — социальное-педагогическое консультирование родителей. Конечно, прежде всего внимание педагога должно быть сосредоточено на помощи неблагополучным семьям. Но что это такое: неблагополучная семья? Исследователи семейного неблагополучия выделяют различные критерии для классификации этого явления: тип воспитания в семье и его последствия для развития личности ребенка, гармония/дисгармония семейных отношений, переживания ребенка и др. Наиболее близка к условиям образовательного учреждения, на наш взгляд, классификация семьи П.Г. Веракского, который в качестве критерия рассматривает степень отчужденности ребенка от воспитания и общения с семьей. На основании этого критерия он выделяет такие типы семьи: проблемная семья или семья «группы риска», некомпетентная семья, благополучная семья. В зависимости от типа семьи, педагогическому коллективу в работе с детьми и родителями следует использовать различные технологии.

Дети из проблемной семьи составляют две группы. К первой относятся дети, которые нуждаются в защите от семьи. Технологии работы с ними обусловлены характером семейных проблем. В зависимости от того разрабатываются планы реабилитации, включающей комплекс мер от сокращения сроков пребывания ребенка в семье до помещения его в центр реабилитации на основании решения органов местного самоуправления. Ко второй группе относятся дети, которые нуждаются в восстановлении утраченных контактов с семьей и школой. Эту работу проводят социальные педагоги, педагоги-психологи, классные руководители, администрация школы.

Наиболее эффективная форма работы по восстановлению контактов со школой и семьей — организация педагогической и психологической помощи родителям и детям (консультирование, родительский клуб, родительские собрания).

Некомпетентная — это семья, в которой родители не умеют взаимодействовать со своим ребенком, не понимают потребности ребенка и, следовательно, не могут создать условия для его удовлетворения. Часто такие родители не признают своей некомпетентности. Они считают, что знают, как «надо» воспитывать ребенка, и навязывают ему свои знания и навыки. Как правило, это приводит либо к подавлению личности ребенка, либо к его протесту — активному или пассивному.

220

НАРОДНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ



Школа и родители

Семья как она есть: её жизнь и ценности

Десять заповедей семейного воспитания

Н. Чичурова

Как воспитывать ребенка? Этот вопрос волнует всех родителей. К сожалению, многие из них, особенно в наше время, теряются в выборе подходов к своему чаду. Автор предлагает вниманию читателей десять заповедей семейного воспитания. Материал полезно использовать при беседах с родителями ваших учеников.

Один сын — не сын, два сына — не сыны, три сына — сын. Эта народная мудрость очень точно показывает особенность семейного воспитания в наше время. В современном обществе, к сожалению, чаще всего в его над одним ребенком «колдуют» все

семья в надежде, что вырастет достойная личность. Во многих семьях духовное общение родителей с детьми, их совместные занятия остаются незаполненной роскошью. А само общение сводится в основном к контролю за учебой ребенка в школе, а сам кон-

РОДИТЕЛЬСКАЯ ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Скажите «если» пятьюдесятью тремя способами

М. родители, в большинстве своём любя и поощряя, не делают, а потому страшно, почему они этого не сделали. Мы кричим на них, чтобы они давали уроки, а потом садимся вместе с ними и помогаем выполнить домашнее задание. Мы говорим с их учителями. Мы говорим с родителями их друзей. Мы говорим, говоря, говоря...

Но что, если мы стараемся побольше слушать? По собственному опыту я знаю: тот, кто прислушивается к людям, достигает гораздо большего, чем тот, кто говорит им, что делать. Психотерапевт Ларри Ле Шан однажды сказал: «Если вы хотите стать хорошим психотерапевтом, научитесь говорить «если» пятьюдесятью тремя способами».

Не желая принимать эту теорию на веру, я решил для начала проверить её на своих детях. Раньше, если кто-то из них подходил ко мне по поводу своих затруднений, я обычно начинала рассказывать, как, по моему мнению, надлежит поступить в данном случае. Само собой, подобные рекомендации основывались на моем собственном личном опыте. И, представьте себе, как я бывал огорчен и расстроен, когда слышала в ответ: «Ах, от тебя ничего толку». Потеряв столь прискорбное фиаско, я решил испробовать подход доктора Ле Шана и, когда представлялся случай, оставив все свои мудрые советы при себе, слушал ребенка в течение двадцати минут, время от времени вставляя: «И-и-и», «М-и-и-и» или «Э-и-и-и-и-и».

Родительская энциклопедия

Т.А. КОСТИКОВА, Т.П. ГРИВЦОВА

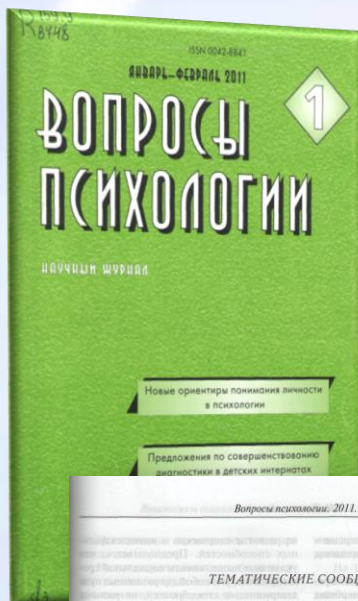
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ СЕМЬИ КАК ФАКТОР УСПЕШНОСТИ РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА

Переход современного российского общества на путь постиндустриального развития заставляет анализировать те тенденции и социальные перспективы, которые несут принципиальные изменения в деятельность образовательной сферы, формируют подходы к воспитанию и развитию личности будущего общества. Прежде всего, нас интересуют те характеристики постиндустриального общества, которые имеют непосредственное отношение к личности. Такие характеристики присутствуют в современных зарубежных исследованиях и могут служить для нас некоторым ориентиром, на них мы и опираемся в собственных исследованиях, отнесенных уже к российскому образовательному пространству.

Наиболее полно основные черты постиндустриального общества

представлены в определении, данном Д. Беллом: «...это общество, в экономике которого приоритет отдан преимущественно производству товаров к производству услуг, проведению исследований, организации системы образования и повышению качества жизни; в котором класс технических специалистов стал основой профессиональной группой и, что самое важное, в котором внедрение нововведений... во все большей степени зависит от достижений теоретического знания... Постиндустриальное общество... предполагает возникновение интеллектуального класса, представителями которого на политическом уровне выступают в качестве консультантов, экспертов или технократов» [1, с. СХП].

Отсюда следует, что постиндустриальное общество не только существенно изменяет сферу производственной деятельности челове-



Вопросы психологии. 2011. № 1

Тематические сообщения

ВЗАИМОСВЯЗЬ АСПЕКТОВ СОЦИАЛЬНОЙ СРЕДЫ С ПОКАЗАТЕЛЯМИ ИНТЕЛЛЕКТА И КРЕАТИВНОСТИ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Т.Н. ТИХОМИРОВА

Приводятся результаты теоретического анализа и эмпирических исследований взаимосвязи аспектов социальной среды и индивидуальных различий в проявлении познавательных показателей интеллекта и креативности. Продемонстрирована роль аспекта межличностного взаимодействия (семьи) и предпринимательского аспекта среды (обогащение образовательной среды в детском дошкольном учреждении) в развитии интеллекта и креативности. Обозначено направление исследовательского движения от установления взаимосвязей аспектов социальной среды с интеллектом и креативностью детей к пониманию возможных механизмов социальной детерминации способностей.

Ключевые слова: модели влияния социальной среды на способности, интеллект, креативность, предпринимательский аспект среды, аспект межличностного взаимодействия, старший дошкольный возраст.

Выявление взаимосвязей различных аспектов социальной среды с показателями развития способностей является перспективным направлением современной психологической науки, актуальность которого определяется недостаточной методологической и методической проработкой проблемы. Современное состояние исследований социальной детерминации способностей характеризуется разрозненностью научного знания, отсутствием концептуальных мостов между различными сферами исследовательской проблематики [11], [13].

В ходе теоретического анализа проблемы были обобщены результаты отечественных и зарубежных исследований по нескольким моделям, описывающим влияние социальной среды на способности [10].

При подготовке статьи использованы результаты исследований, выполненных при финансовой поддержке Министерства образования и науки РФ (Бюджетный контракт № 02-740.1.0378).



Завуч начальной школы

ОРГАНИЗАЦИЯ ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ

Ермакова Н.П., зам. директора по УВР, МОУ Кропоткинская СОШ «Образовательный центр», Кинель-Черкасский р-н, Самарская обл.

ПОВЫШЕНИЕ РОЛИ СЕМЬИ В ВОСПИТАТЕЛЬНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ КРОТОВСКОГО ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ЦЕНТРА

В последнее десятилетие новая образовательная парадигма провозгласила родителей субъектами образовательного процесса, а значит, возложила на них ответственность за качество образования своих детей. Часть родителей активно стремится к педагогическому самообразованию, пытается разобраться в сущности современных образовательных процессов, в особенностях образовательной программы школы, учебных программах и учебниках, по которым работают педагоги. Однако есть и такие родители, которые считают, что воспитанием должны заниматься учителя, а в обязанности родителей входит только забота о здоровье, питании и материальном обеспечении своего ребенка.

Поэтому цель программы: привлечь родителей к учебно-воспитательному процессу, что не идет в разрез Конституции РФ, Закону «Об образовании», Конвенции о правах ребенка.

Задачи программы:

- совершенствовать информационное поле школы с ориентиром на родителей учащихся;
- разработать качественно новую сквозную программу родительских собраний для родителей учащихся 1-4-х классов с учетом возросшей педагогической компетентности родителей;
- организовать совместное сотрудничество с родителями через кружковую деятельность, подготовку и организацию праздников, экскурсий, походы и др.

Возросший уровень педагогической компетентности части родителей позволяет говорить об успешности их психолого-педагогического просвещения. Широко используемый культивируемый вид сотрудничества – консультирование родителей педагогами и психологами – выходит сегодня в своем содержании на качественно новую ступень.

На протяжении ряда лет в школе сложилась система мероприятий, направленных на сотрудничество с родителями, одновременно с традиционными родительскими собраниями, заседаниями родительских комитетов организована работа психолого-педагогической службы с целью педагогического просвещения родителей. Активное вовлечение родителей в жизнедеятельность школы происходит через познавательные, творческие, спортивные мероприятия.



Дошкольное воспитание • 2012

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С СЕМЬЕЙ

КАКОВЫ ТРУДЫ – ТАКОВЫ И ПЛОДЫ!

Папка-передвижка как форма информирования родителей

В практике детского сада применяются различные формы работы с семьями воспитанников, начиная от индивидуальной беседы и заканчивая родительскими собраниями. Среди этих форм есть одна, которая применяется реже других, – это папка-передвижка для родителей. Форма не новая, о ней есть упоминания в учебниках дошкольной педагогики, написанных еще в середине XX в., но в современном детском саду она почти не используется.

Меня задался вопросом: почему? Некоторые воспитатели утверждают, что форма эта устарела, что сейчас практически любую информацию, в том числе и о воспитании детей, можно найти в Интернете, поэтому нет необходимости утруждать себя сбором материалов для папки-передвижки, а родители – чтением этих текстов. Спорю нет, в Интернете – лавина информации, но она лишь косвенно касается воспитания именно наших детей. Принципиальное отличие папки-передвижки от интернет-материалов состоит в личностной адресности материалов, представленных в папке-передвижке, в описании конкретных ситуаций, случившихся именно в нашей группе с нашими детьми.

Мы собрали группу единомышленников и вместе с ними разработали концепцию современной папки-передвижки для родителей. И доказали, что она помогает решать педагогические задачи, возникающие в воспитании дошкольника.

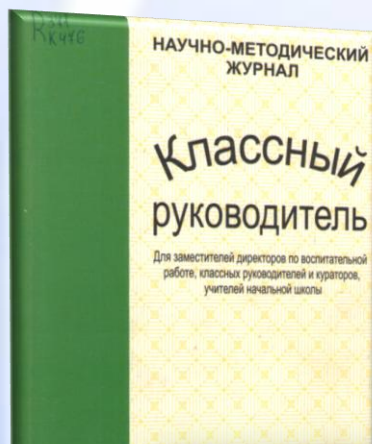
Что же такое папка-передвижка для родителей? Уже из названия понятно, что это папка, в которой собраны информация по одной из проблем воспитания дошкольника. А передвижкой она называется потому, что переходит из одних рук в другие, из одной семьи в другую.

Учитывая достаточно высокий уровень образования современных родителей, их общую культуру, интерес к проблемам воспитания ребенка, мы предъявляем серьезные требования к содержанию материалов, размещенных в папке-передвижке. В нашей концепции они сформулированы так:

1. Подбирать материалы, которые способны обогащать родителей новыми знаниями, информировать о положительных опыте семейного воспитания, давать конкретные рекомендации, адресованные конкретным родителям.

Н.С. Степанова, победитель конкурса на лучшую папку-передвижку

Взаимодействие с семьей



№ 2

№ 3

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ
ЖУРНАЛ

Классный руководитель

Для заместителей директоров по воспитательной
работе, классных руководителей и кураторов,
учителей начальной школы

Классные часы: моя семья

КЛАССНЫЕ ЧАСЫ: МОЯ СЕМЬЯ

Романенкова С.П.,
заместитель директора, школа № 1192, г. Москва

КЛАССНЫЙ ЧАС «ДЕНЬ МАТЕРИ»

Данный классный час может быть проведен с подростками 5–9-х классов. В зависимости от возраста корректируются формы работы и вопросы для обсуждения.

Для работы необходимы:

- листы «свитки» с вопросами;
- «сердечки» с вопросами;
- бумага, ручки, конверты для писем;
- выткан, маркеры, ножницы, клей и т.д. для классной газеты.

Предварительно детям (по группам) дается задание:

- найти, прочитать произведения литературы и подготовить стихи о матери;
- подготовить и исполнить песни, посвященные мамам;
- найти репродукции картин – женских портретов;
- всем: принести фотографии своей мамы.

Ход классного часа:

1. Вступительное слово учителя.

День Матери – это праздник?

В чем его смысл?

Поговорим мы на Международный женский день?

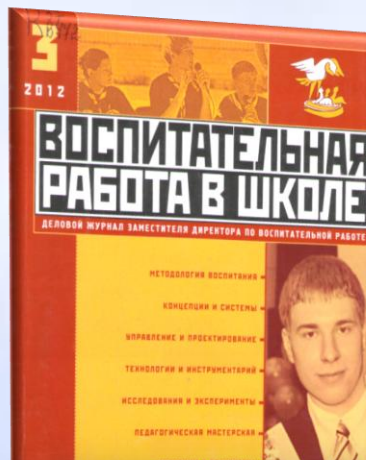
Ответы детей.

2. Притча.

Когда-то в давние времена на прекрасной плодородной земле жил красивый народ. Мужчины охотились, выращивали хлеб, пасли скот. Женщины вели хозяйство и растили детей.

Но вот однажды наступил тяжелый времена для этого народа. Пошли на них вой чужеземные племя. Собирались тогда все мужское население да отправилось воевать. Долго, долго сражались доблестные воины, защищая свою родину. Но слишком неравные оказались силы. И разбиты враги войско ступило; в яростных драках до крови молодые забрали в плен. Ступило тогда на землю горе черное. Плавали матери да убивали, по доверия и сыновьям своим. Но вдруг разверзлись небеса, и раз-

День Матери – международный праздник в честь матерей. В разных странах этот день приходится на разные даты: в основном в мире День Матери отмечается каждое второе воскресенье мая. В России праздник День Матери учрежден в 1998 году. Праздник День Матери отмечается в последнее ноябрьское воскресенье.



ПОТЕНЦИАЛ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НОВЫХ ФОРМ КОММУНИКАЦИИ ШКОЛ С СЕМЬЯМИ¹

Д. ЧЕРНЫШОВА, С. КАРАЩЕВ

Вовлечение семей в образование учащихся — одна из наиболее обсуждаемых тем в современных дискуссиях о ресурсах повышения качества образования.

Все больше исследований выявляют многообразные эффекты вовлеченности. Отмечается, что эффектом родительской вовлеченности в образование является достижение и когнитивное развитие ребенка (Smecar, Cohen-Vogel, 2001); улучшение установок родителей о самих себе, школе, школьном персонале и тех, кто принимает участие в развитии ребенка (Becher, 1986); отношение педагогического коллектива к учащемуся. Обнаружено положительное влияние на чтение (Powell-Smith, Stoner, 2000); результаты стандартизованных тестов и тестов знаний (Desimone, 1999). Выявлено, что высокая степень родительской вовлеченности соотносится с меньшими проблемами с поведением в школе, лучшей посещаемостью и подготовкой к занятиям, более успешным завершением среднего обучения и более низкими показателями отсева (Rumberger, 1995).

Кроме того, следует заметить, что по понятным причинам акцент на участии в образовании детей встречает заметно более позитивное отношение у педагогического сообщества и директорского корпуса, чем участие в управлении школой, идея которого активно продвигалась последние время в общем образовании.

Главным условием вовлечения родителей в образование детей является коммуникация школы с семьями. В наиболее влиятельная на сегодняшний день модели родительской вовлеченности, которая была разработана D. Epstein, коммуникация является одним из ключевых компонентов. В работах D. Epstein показано, что коммуникация учителей с родителями улучшает многие формы вовлеченности родителей в образование в школе и дома, побуждая активно участвовать в школьной жизни, родительских советах, помогая учащимся дома в решении домашних заданий и создавая благоприятную среду для обучения.

В исследованиях Norris и Watkins T. была обнаружена прямая связь коммуникации с академическими достижениями (Norris, 1999, Watkins, 1997). Было показано, что коммуникация школы с родителями положительно влияет на текущую успеваемость, повышает результаты школьников на экзаменах, оказывает положительное влияние на посещаемость обучения.

Различные школьные системы используют разнообразные методы коммуникации с сообществом и семьями.

¹ При подготовке статьи использованы материалы исследования, осуществленного при поддержке РГНФ по теме «Общественные коммуникационные стратегии взаимодействия образовательных институтов с общественностью в условиях модернизации, проект № 11-06-00380-а.

Телешкина
и е-mail:
[77 - 00]



КЛАССНОМУ РУКОВОДИТЕЛЮ

ДИАЛОГ В СЕМЬЕ КАК УСЛОВИЕ ВЫБОРА ЖИЗНЕННОГО ПУТИ ПОДРОСТКОВ

Ключевые слова:
диалог, семья,
подготовка,
личностная деятельность

Современная семья пытается адаптироваться к меняющимся социальным условиям. К сожалению, процесс адаптации часто происходит в ущерб детям. Высокая занятость родителей с целью обеспечить материальное благополучие семьи приводит к риску сокращения свободного времени, так необходимого для саморазвития взрослых, для общения с детьми, организации совместной деятельности. Именно в современном обществе, когда период детства все удлиняется, на родителей возлагается ответственность за воспитание и обучение детей, за становление ребенка как человека, способного самостоятельно выстраивать жизнь в соответствии с ценностными ориентирами.

Превращение материальных потребностей над духовными, культивирование средствами массовой информации, а порой и родителями, быстрого удовлетворения материальных потребностей приводит к формированию у подростков иллюзорно-компенсаторной деятельности, главным мотивом которой становится желание быстро удовлетворить актуальные потребности без каких-либо волевых усилий, необходимых для достижения цели, и знакомом уровне осознания последствий своих поступков.

Сегодня семья как система по-прежнему выполняет ряд функций, которые задают ей первичности, в условиях социальных норм и ценностей детьми. Это:

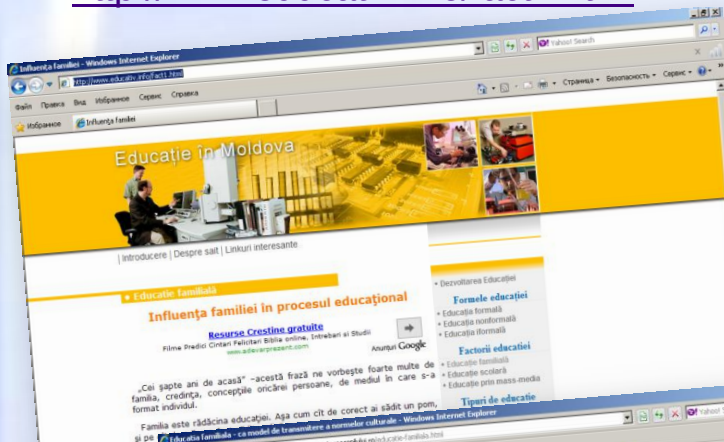
- воспитательная функция;
- эмоциональная функция;
- функция духовного общения;
- функция первичного социального контроля.

Воспитательная функция состоит в том, что в семье удовлетворяются индивидуальные потребности в отцовстве и материнстве, устанавливаются контакты с детьми, родители могут «реализоваться» в детях. Через эту функцию семья обеспечивает социализацию детей, становление их жизненной позиции.

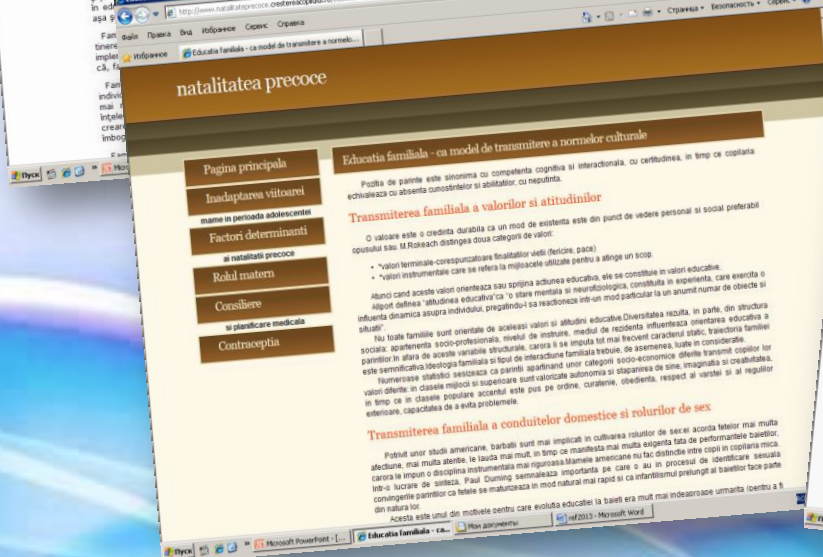
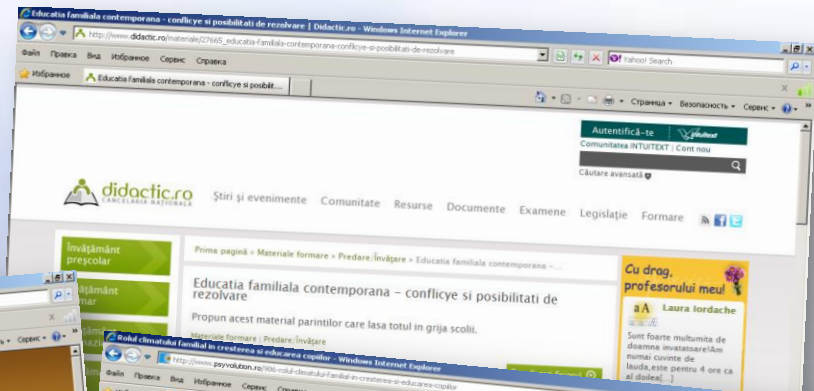
П. И. Арапова,
кандидат педагогических наук, доцент кафедры теории и истории педагогики и психологии в образовании Московского городского педагогического университета, Москва.
E-mail:

RESURSE ELECTRONICE

<http://www.educativ.info/fact1.html>



http://www.didactic.ro/materiale/27665_educatia-familiala-contemporana-conflicte-si-posibilitati-de-rezolvare



<http://www.natalitateprecoce.crestereacopilului.ro/educatie-familiala.html>



<http://www.psyvolution.ro/986-rolul-climatului-familial-in-cresterea-si-educarea-copiilor>

BIBLIOGRAFIE

1. http://images.yandex.ru/yandsearch?source=wiz&img_url=http%3A%2F%2Fwww.omskcult.ru%2Fimages%2Fevent3800.jpg&p=3&text=%
2. http://ro.wikipedia.org/wiki/Ziua_Copilului
3. <http://www.mmpsf.gov.md/>
4. <http://trm.md/ro/social/festivalul-familiei-2013-dedicat-fenomenului-violentei-domestice/>
5. <http://1cartepesaptamana.ro/40-de-citate-despre-familie/>
6. <http://www.intelepciune.ro/despre/familie/citate>
7. <http://www.citatecelebre.eu/ro/citate teme/familie>

Realizat:
Angela HĂBĂȘESCU, bibliotecar principal,
Valentina VACARCIUC, bibliotecar,
Serviciul Comunicarea Colecțiilor

Bălți, 2014